

Pouka za učitelje I 2016.

Pobuna i otkupljenje

1. biblijska doktrina **Kriza na Nebu**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Otkrivenje 12,7.

Učenici će:

Saznati: Shvatiće veliku borbu kao sveopštu borbu između dobra i zla.

Osetiti: Osetiće borbu protiv greha u svom životu i okruženju.

Činiti: Prihvatiće Hrista kao Gospoda da bi pobedili sile zla.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

I Saznati: Velika borba i njene posledice u našem svetu

A. Kako je Adamovo i Evino popuštanje sotoninoj obmani uticalo na Zemlju?

B. Šta znači da je sotona postao vladar ovoga sveta (Jovan 12,31)?

II Osetiti: Stvarnost sila zla

A. Šta slika hrišćana koji su kao ovce među vukovima ili žene koja se suočava sa strašnom aždajom govori o našoj nesposobnosti da se suočimo sa zlom u nama i oko nas?

B. Kakve su posledice sotonine pobune i kasnijeg pada ljudskog roda u greh?

III Činiti: Biti poslušan Božjem zakonu ljubavi

A. S obzirom na pobedu koju je Hristos izvojevao, kako mi možemo postati pobednici u svakodnevnom životu?

B. Šta činjenica da se greh pojavio u savršenom biću i u savršenom svetu govori o moći slobode izbora koju je Bog darovao razumnim bićima?

Zaključak: Iako možda nikada nećemo potpuno shvatiti kako je greh nastao u savršenom svetu, Bog je izvojevao pobedu za nas preko Isusove smrti i vaskrsenja. Pozvani smo da prihvatimo Hristovu pomiriteljsku žrtvu, koja jedino može da nas spase od napada zla u nama i oko nas.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: Otkrivenje 12,7.

Ključno načelo duhovnog rasta: Rat se nije vodio samo na Nebu. Hristos je na Zemlji izvojevao pobedu svojom smrću na krstu (Otkrivenje 5,9). Tom istom krvlju Božji narod pobeđuje sotonu i njegova oruđa (Otkrivenje 12,11).

Samo za učitelje: Svako ljudsko biće uključeno je u duhovni rat. Rat bez sumnje stvara različite slike u našem umu. Kada pomislimo na rat iz starih vremena pred nama se stvore slike konja, koplja, strela i vojnika u oklopima. Rat iz savremenog doba navodi nas da pomislimo na tenkove, artiljeriju ili nuklearne bombe. Zamišljamo smrt, rasejane narode, uništenu imovinu. Pored toga što uništava okolinu i čovekov život, rat takođe pokreće pogubna osećanja u ljudskoj duši: gorčinu, mržnju i osvetu.

U središtu svakog rata leži određeni sukob. Povod sukoba može biti teritorijalno pitanje, ekonomsko preimućstvo, kulturološko preimućstvo, netrpeljivost. Rat na Nebu, kako je opisano u Otkrivenju, iako se ne vodi ovozemaljskim oružjem, nije ništa manje napet i žestok. To je duhovni rat, koji ima moralnu i zakonsku stranu. Predmet sukoba je Božji zakon. Sotona ne optužuje samo čoveka, već i Boga. Optužio je Boga da su Njegovi zakoni nepravedni i samovoljni. Sada pitanje mora biti rešeno na kosmičkom bojnopolju koje predstavlja ljudska vernost. Dok se sotona koristi obmanama, lažima, insinuiranjima, prinudom, uništavanjem i sličnim oružjem, Hristovo oružje je ljubav, samopožrtvovana ljubav.

Uvodna aktivnost: Razgovarajte o nedavnim ratovima širom sveta. Zatim, zamolite nekog od učenika da ispriča iskustvo iz svog života, ili života ljudi koje poznaje, koje svedoči o postojanju duhovne borbe. Kako su prevazišli prepreke i poteškoće u ovakvim borbama?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Ove sedmice proučavamo kako je nastala velika borba. Naglašena je činjenica da je Hristos izvojevao odlučujuću pobedu protiv sila zla u našu korist. Iako sotona nastavlja da zastrašuje svet, i iako ne bi trebalo da zanemarujemo njegove smrtonosne pokušaje da obmane i uništi, ne treba da zaboravimo da je poražen od strane Hristove pomiriteljske žrtve na krstu. Proučavaćemo biblijske tekstove koji bacaju svetlo na ovaj kosmički sukob.

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Rat na Nebu

(Podsetite se u razredu teksta iz Otkrivenja 12,7-13)

Možda nikada nećemo u potpunosti shvatiti kako je greh nastao u savršenom univerzumu među savršenim bićima; odnosno, prvo u sotonini na Nebu i kasnije u čoveku na Zemlji. Ipak, znamo da je Bog svojim razumnim bićima dao slobodnu volju. Sotonina pobuna i Adamova neposlušnost Božjem zakonu ljubavi predstavljaju sotoninu i Adamov svestan izbor.

Tekst u Otkrivenju 12,7-9. opisuje ovu početnu krizu, koja je započela na Nebu i raširila se našim svetom. Od tada naš svet je upleten u borbu između dobra i zla (Otkrivenje 12,10-13). Božji narod je poput „jaganjaca među vukovima“ (Luka 10,3) kada se suoči sa silama zla. Međutim, njihova pobjeda je osigurana (Otkrivenje 12,11), pošto je Hristos, koji je zbacio đavola s Neba (Luka 10,18), takođe došao na Zemlju da porazi sotonu, onoga koji je prisvojio Njegovu oblast.

Za razgovor:

1. Zamislite da neko kaže: „Pa, ja sam neutralan, nisam ni na sotoninoj ni na Hristovoj strani.“ Šta je pogrešno u ovom načinu razmišljanja?
2. Šta slika jaganjaca među vukovima (Luka 10,3) ukazuje o ljudskoj sposobnosti da se odupre sotoninim obmanama?

II Sotonin pad

(Podsetite se u razredu teksta iz Knjige proroka Isaije 14,4.12-15. i Jezekilja 28,2.12-19)

Jasno je da ličnost opisana u 14. poglavlju Knjige proroka Isaije i 28. poglavlju Knjige proroka Jezekilja ne predstavlja samo opis vavilonskih i tirskih careva. Ovi tekstovi prevazilaze opis ovozemaljskih careva i govore o padu Lucifera, „zvezde Danice“, „kćeri Zorine“.

Lucifer je u početku bio izuzetno biće, bezgrešno i nesebično. Kao „pečat savršenstva“, bio je mudar, lep i besprekoran u svojim delima od dana kada je stvoren (zapazite da je on stvoreno biće). Prema tekstu iz Knjige proroka Jezekilja 28,13. on je boravio u „Edemu vrtu Božjem“. Septuaginta, grčki prevod Starog zaveta, pojašnjava ovaj izraz „Edem, vrt Božji“ sledećim rečima: „U raskoš Božjeg raja bio si stavljen“ (autorov prevod). Reč „raj“ potiče od grčke reči *paradeisos*, koja znači mesto „blaženstva“ (uporedite: Luka 23,43; 2. Korinćanima 12,4; Otkrivenje 2,7)

Lucifer se nalazio na najuzvišenijem mestu koje je svako stvoreno biće moglo samo da poželi na Božjoj svetoj gori, okružen raskoš i bogatstvom. Glagolski oblik u tekstu u Knjizi proroka Jezekilja 28,14. opisuje Lucifera kao onog koji hoda tamo-amo među „kamenjem ognjenim“. Izraz „hoda tamo-amo“ (na jevrejskom *hithhallāktā*) podseća na izveštaj o Jovu u kome piše šta je sotona radio na Zemlji (Jov 1,7). Iz Knjige o Jovu saznajemo da se sotona predstavlja kao gospodar Zemlje. Međutim, kao posledica ponosa (Jezekilj 28,17; uporedite: Jezekilj 28,2.6), on je uživao u svom privilegovanom položaju (moć koja mu je data podstakla je njegov ponos i iskvarila njegovo srce); počeo je da gaji o sebi visoko mišljenje. Izraz „pokvarena mudrost“ (*shihḥat ḥokmāh*, Jezekilj 28,17) ukazuje da je Lucifer potčinio svoje umne sposobnosti da čini zlo, i da je zgrešio.

Tekst iz Otkrivenja 12,7, zajedno sa tekstovima iz Knjige proroka Jezekilja 28,15.16.17, opisuje kako je sotona proteran sa Neba. Došao je na Zemlju i istrgao vlast iz Adamovih i Evinih ruku. Sotona je tako postao vladar ovoga sveta (Jovan 12,31; 14,30; 16,11; Jov 1,6.7; 2,1.2). Međutim, Bog nije napustio ljudska bića. Objavio je Radosnu vest spasenja. Ljudski rod trebalo je da bude na Božjoj, a ne sotoninoj strani. Bog je stavio neprijateljstvo između sotone i obećanog ženinog semena (1. Mojsijeva 3,15); odnosno, Hrista. U tome leži naša nada u kosmičkoj borbi između dobra i zla.

Razmislite o ovome: Zašto sa sigurnošću možemo reći da je ličnost opisana u Knjizi proroka Isaije i Jezekilja natprirodno biće i da se njen opis ne odnosi samo na vavilonskog i tirkog cara?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Sotonin pad i, prema tome, pad Adama i Eve povezan je sa slobodnom voljom. Dok budete podsticali članove razreda da primene načela pouke iz ove sedmice u svom životu, važno je da naglasite važnost pravilnog korišćenja umnih snaga u donošenju ispravnih odluka.

Za razmišljanje/primenu:

1. S obzirom na činjenicu da pala ljudska bića i dalje imaju slobodu izbora, kako na najbolji način možete iskoristiti ovu silu?
2. Ako zapazimo karakteristične odlike sotonine pobune, kako se te misli, želje, samoljublje i ljubomora ispoljavaju u životu ljudi, uključujući i vernike?
3. Kako je postepen način na koji je sotona skliznuo u pobunu povezan sa procesom kojim mi napuštamo svoju veru u Hrista?

4. Kako mi kao hrišćani možemo živeti potpuno svesni sotoninih neprestanih napora da obmane i uništi, pa ipak bez straha koji svest o tome može da izazove?

Aktivnost: Zamolite članove razreda da navedu činjenice ili iskustva koja pokazuju da su sva ljudska bića podređena posledicama pada.

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Podstaknite članove svog razreda da razmišljaju o značenju svoje slobode izbora. Sa darom slobode dolazi i odgovornost. Takođe, podstaknite ih da razmišljaju o opasnostima ponosa, koji se često javlja kao rezultat nekog dara koji imamo. Kako pod ovakvim okolnostima darovi koje nam je Bog dao mogu postati naše prokletstvo?

Aktivnost: Zamolite učenike da smisle skeč koji govori o slobodi izbora. Na primer, mogu opisati tinejdžera koji je u godinama kada više ne želi da bude ograničen roditeljskim pravilima šta sme, a šta ne sme da radi.

2. biblijska doktrina **Kriza u Edemskom vrtu**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: 1. Mojsijeva 3,15.21.

Učenici će:

Saznati: Podsetiće se biblijskog izveštaja o potopu.

Osetiti: Ceniće svoj položaj kao naslednika Božjih dragocenih darova u Hristu.

Činiti: Učestvovaće u ublažavanju patnje u svetu.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

I Saznati: Potpuno obnovljenje u Hristu

A. Šta su bile posledice činjenice da su Adam i Eva okusili zabranjeni plod?

B. Podležući sotoninoj obmani, Adam i Eva izneverili su svoju zajednicu sa Bogom. Kakve su još bile posledice njihovog postupka?

C. Koliko svet kakav danas poznajemo odražava Božje prvobitno stvaranje?

D. Šta tekst u 1. Mojsijevoj 3,15. čini Radosnom vešću?

II Osetiti: Biti svestan sila obmane i obnavljanja

A. Zašto je važno priznati da postoje sile obmane, problem pada u iskušenje i posledice koje donosi, uključujući bolest i smrt?

B. Kako Hristova žrtva utiče na narušene međuljudske odnose?

C. Kakva odgovornost leži na onima koji su doživeli mir koji pruža saznanje da Hristos oprašta naše grehe i obnavlja nas kao sunaslednike Božjih dragocenih darova? Razgovarajte o tome.

III Činiti: Doživeti obnavljanje odnosa

A. Na koje načine Bog želi da Mu budete poslušni u svom životu?

B. Kako možete pomoći porodici u žalosti, koja se suočila sa smrću?

Zaključak: Mi smo u Hristu naslednici Božjih dragocenih darova. Dok ne primimo puno nasledstvo, imamo tu prednost da uživamo u delima Božjeg stvaranja i služimo kao pristavi u očuvanju prirode.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: 1. Mojsijeva 3,15.

Ključno načelo duhovnog rasta: Proglašavajući neprijateljstvo između zmije i žene, Bog je objavio plan spasenja, koji donosi nadu svima nama.

Samo za učitelje: Razgovarajte u razredu o tome šta spasenje znači za njih lično. Ako vreme dozvoli, neka svako ispriča kratko iskustvo obraćenja.

Uvodna aktivnost: Neka dvoje ili troje učenika ispriča šta za njih znači spasenje, ili šta znači biti u neprijateljstvu sa sotonom.

Razmislite o ovome: Iako je Bog objavio da je sotona neprijatelj, zašto se mnoga ljudska bića i dalje ponašaju kao da je Bog njihov neprijatelj?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Ove sedmice podsetićemo se izveštaja o padu (Adama i Eve u greh), njegovih žalosnih posledica i Božjeg delovanja na samom početku tih događaja. Videćemo da je Božji plan spasenja dovoljan da nas vrati u prvobitno stanje bez obzira što se svet sada nalazi u zbrci.

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Greh ulazi u svet

(Podsetite se u razredu teksta iz 1. Mojsijeve 3,1-7)

Greh je ušao u naš svet kada su prvo Eva, zatim i Adam, probali plod sa drveta koji je Bog zabranio (1. Mojsijeva 2,16.17). Posledice su bile smrt, haos, patnja, bol, bolest i beznađe.

Međutim, u tekstu u 1. Mojsijevoj 3,1-7. u pitanju je nešto više od samog probanja ploda. U razgovoru sa Evom, sotona dovodi u pitanje Božji karakter i vlast. Imao je smelosti da tvrdi da posledice o kojima je Bog govorio nisu tačne. „Nećete vi umrijeti.“ (1. Mojsijeva 3,4) Tvrdeći da je Bog pokušao da spreči Adama i Evu da budu „kao bogovi“ (1. Mojsijeva 3,5), đavo je protivrečio onome što je Bog jasno rekao u 1. Mojsijevoj 1,26. Ljudski rod je već bio stvoren po Božjem „obličju“. Stoga, nagoveštavanje da Bog nije želeo da Adam i Eva budu kao Onaj po čijem obličju su stvoreni trebalo je da upozori naše praroditelje na sotoninu obmanu.

U ovom događaju jasno možemo da vidimo suštinu obmane. Obmana, u ovom kontekstu, odnosi se na osobu koja je zanemarila sve ono što već zna zbog pada pod poguban uticaj reči koje su iskrivljene, zamenjene, dodate ili izostavljene. Obmanuta osoba ponaša se nerazumno. Na primer, Eva je videla da je drvo znanja dobra i zla bilo prijatno za oko i dobro za jelo (1. Mojsijeva 3,6), ali zapravo su sva drveta u vrtu bila „lijepa za gledanje i dobra za jelo“ (1. Mojsijeva 2,9). Na kraju, podležući sotoninoj obmani, Adam i Eva izrazili su svoje nepoverenje prema Božjoj sposobnosti da obezbedi hranu, kao i prema Njegovom pravu da bude Bog.

Razmislite o ovome: Razmislite o primamljivoj sili obmane. Kako da izbegnemo ono što može da nas nadvlada iako znamo da je u pitanju obmana?

II Posledice pada

(Podsetite se u razredu teksta iz 1. Mojsijeve 3,16-19)

U tekstu u 1. Mojsijevoj 3,16-19. Bog objavljuje posledice pada koje se odnose na Adama i Evu. Prva posledica, počevši od Eve, jeste bolno rađanje dece. Druga, njena volja biće potčinjena mužu, i treća, on će biti njen gospodar (1. Mojsijeva 3,16).

Posledice Adamove neposlušnosti su, kao prvo, prokletstvo zemlje i naporan rad da bi zemlja rađala rod. Drugo, Adam (čije ime je povezano sa jevrejskom rečju „zemlja“ *’ādāmāh*), vratiće se u prah, jer jeste prah (1. Mojsijeva 3,19). Zar ih Bog nije upozorio: „Jer u koji dan okusiš s njega, umrijećeš“ (1. Mojsijeva 2,17)?

Važno je zapaziti da je u sudu izrečenom posle pada Bog samo đavola neposredno prokleo (1. Mojsijeva 3,14). Nijedno izričito prokletstvo nije upućeno Adamu i Evi. U Adamovom slučaju, na primer, reč „proklet“ se koristi samo kada se govori o zemlji (1. Mojsijeva 3,17; na jevrejskom *’ārūrāh*), mada na račun Adamove neposlušnosti. Možda je, u ovom kontekstu, bolje ove izjave protiv Adama i Eve čitati ne kao prokletstva već kao Božje korektivne i ublažavajuće mere, uspostavljene da bi odgovorile na ljudske potrebe u palom stanju.

Za razgovor: Da li je povećan teret stavljen na Adama bio blagoslov ili prokletstvo? Razgovarajte o tome u svetlu sledeće izjave Elen Vajt: „Život ispunjen teškim radom i brigama, koji je postao čovekova sudbina, bio mu je određen iz ljubavi. Bila je to disciplinska mera koja je postala neophodna zbog greha, da bi se suzbilo popuštanje prohtevima i strastima, da bi se razvila navika vladanja sobom. Bio je to deo Božjeg velikog plana po kome je trebalo da se čovek vrati iz ponora propasti i pokvarenosti, u koji je upao zbog greha.“ (*Stvaranje, patrijarsi i proroci*, str. 60. original)

III Objavljen plan spasenja

(Podsetite se u razredu teksta iz 1. Mojsijeve 3,15.21)

Tekst iz 1. Mojsijeve 3,15. obično se smatra prvim Jevanđeljem (*Protoevangelium*). Osuđujući delo koje je zmija učinila, Bog je proglasio sotonu neprijateljem ljudskog roda (1. Mojsijeva 3,15), ne prijateljem. U ovom tekstu najavljen je dolazak Onoga (Hrista) koji će pobediti đavola. Zatim, u 21. stihu, Bog preuzima inicijativu i daje odeću Adamu i Evi. I obećano ženino Seme (3,15) i žrtvovana životinja, čija koža je bila upotrebljena za odevanje Adama i Eve i pokrivanje njihove golotinje (3,21), ukazivali su na Hrista. On je „Jagnje Božje koje uze na se grehe sveta“ (Jovan 1,29), čija se pravednost uračunava svakom ko veruje.

Razmislite o ovome: Kako nas odgovarajuće razumevanje pada, prevarljive sile greha i njegovih strašnih posledica osposobljava da plan spasenja posmatramo kao Radosnu vest?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Dok proučavamo tekstove koji govore o tome kako je velika borba nastala na ovom svetu, važno je da imamo na umu kako je greh prevarljiv i da se preispitamo kako obmanjujemo sebe (1. Jovanova 1,8.9).

Za razmišljanje/primenu:

1. Kako možemo nastaviti da uživamo u dobrim delima stvaranja? Na koje načine naš svet i dalje odražava dobrotu prvobitnog stvaranja?
2. Zašto se ljudi i dalje plaše smrti? Šta to govori o svrsi stvaranja čoveka?
3. Na koje načine opravdavamo svoje greške poput Adama i Eve?
4. Kako ljudi kao odgovorni pristavi treba da brinu o delima stvaranja? Šta ove sedmice možete učiniti što će pokazati da brinete o delima stvaranja?
5. Smrt je jedna od konačnih posledica greha. Kako možete utešiti porodicu žalosnu zbog gubitka voljene osobe?

Aktivnost: Razmislite šta biste odgovorili detetu koje vas pita zašto ljudi umiru?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: U današnjem svetu sve je važnije da brinemo o prirodi. Razgovarajte u razredu o tome kako možemo da brinemo o prirodi, kao na primer putem reciklaže, itd. Takođe, razgovarajte kako vaša crkva može na bolji način da posluži ožalošćenim porodicama i kako može da neguje oprostjenje i izlečenje među vernicima koji su u potrebi.

Aktivnost: Zamislite kako je Edemski vrt izgledao. Koje karakteristike su najistaknutije na slici koju ste zamislili? Zašto?

3. biblijska doktrina **Sveopšta pobuna i patrijarsi**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: 1. Mojsijeva 28,15.

Učenici će:

Saznati: Shvatiće da Bog obećava da će biti sa svima koji prihvataju Njegove planove.

Osetiti: Gajiće sumnju prema zlu koje je sakriveno duboko u unutrašnjosti našeg bića.

Činiti: Doneće izlečenje i pomirenje narušenim odnosima, uključujući i njihov odnos sa Bogom.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

I Saznati: Velika borba ne štedi ni braću

A. Šta način bogoslužjenja, kao što smo videli u slučaju Kaina i Avelja (i žrtvama koje su prineli), čini glavnim izvorom sukoba, kako nekada tako i sada?

B. Šta pitanja: „Gdje si?“ (1. Mojsijeva 3,9), upućeno Adamu, i „Gdje ti je brat Avelj?“ (1. Mojsijeva 4,9), govore o Bogu?

C. Šta tekst iz 1. Mojsijeve 6,5.6.11, u kome je rečeno zašto je došlo do potopa, otkriva o zlu u ljudima?

D. Kako je tema velike borbe prikazana u Jakovljevom i Isavovom životu?

II Osetiti: Zlo je duboko ukorenjeno u ljudima

A. Zamislite Adamov i Evin bol dok sahranjuju svog sina Avelja.

B. Kako izveštaj o potopu daje uvid u zlo koje izlazi iz ljudskog srca?

III Činiti: Donositi izlečenje i pomirenje

A. Šta možemo da učinimo u svom životu da ublažimo uticaj zla?

B. Kako možemo pomoći drugima da se pomire sa Bogom?

Zaključak: Vernici su uvereni da je Bog stalno prisutan, da ih vodi i blagosilja u svetu ispunjenom ljudskom pokvarenošću i narušenim odnosima. Bog će ostvariti svoj plan spasenja za svakoga ko ima poverenja u Njega.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: 1. Mojsijeva 28,15.

Ključno načelo duhovnog rasta: Velika borba ispoljava se u međuljudskim odnosima, ponekad, nažalost, dovodeći braću u sukob. Sa druge strane, Bog milostivo ispunjava svoj plan spasenja u životu svakog vernika, donoseći izlečenje i pomirenje.

Samo za učitelje: Kainovo ubistvo brata Avelja prvo je ubistvo zabeleženo u Bibliji. Ljudi Nojevog vremena tonuli su sve dublje u pokvarenost, sve do trenutka kada Bog to više nije mogao da trpi i kada je došlo do sveopšteg potopa. Jakov je prevario brata Isava u vezi sa porodičnim nasleđstvom, što je dovelo do međusobnog otuđenja. Poslušnost njegovog dede Avrama, u poređenju sa tim, stoji kao čaša hladne vode usred vrele pustinje, i predstavlja način na koji Bog deluje u životu grešnih

Ljudskih bića, preobražavajući ih u decu svoga carstva. Uostalom, zahvaljujući Njegovoj milosti svako od nas ima nadu da može da izađe kao pobednik iz žestoke bitke između dobra i zla.

Uvodna aktivnost: Zamolite članove razreda da ispričaju lična iskustva o tome kako greh utiče na podele u porodici. Zamolite ih da iznesu kako se izveštaji o Kainu i Avelju, Josifu i njegovoj braći odnose na njih. Vi, kao učitelj, ispričajte neko iskustvo koje prikazuje kakve se zamke i opasnosti kriju u ljudskoj pokvarenosti, grešnom srcu, umu ispunjenom mržnjom, netrpeljivosti, klevetama i njihovom razornom uticaju na međuljudske odnose.

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Dok razmatrate tekstove za ovu sedmicu, ohrabrite članove razreda da pristupe ovim izveštajima kao da ih prvi put čitaju. Neka zamisle kako je bilo Adamu kada je sahranio sina Avelja ili Josifu koji je oprostio braći koji su se rđavo poneli prema njemu. Pomozite učenicima da primene izveštaje na lična iskustva ili iskustva ljudi koje poznaju.

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Smrt pogađa prvu porodicu kada je velika borba okrenula jednog brata protiv drugog
(Podsetite se u razredu tekstova iz 1. Mojsijeve 4,1-15. i 45,4-11)

Eva je mislila da je njen prvenac, Kain, obećani Otkupitelj (1. Mojsijeva 4,1). Ime Kain potiče od jevrejske reči koja znači „otkupiti“ (na jevrejskom *gānāh*, s tim što je Bog subjekat, Onaj koji otkupljuje, iskupljuje, zadobija; uporedite: 2. Mojsijeva 15,16; Psalam 74,2). I, zaista, Eva govori da je dobila čoveka uz Božju pomoć. U ovom smislu se o Kainu moglo razmišljati kao o obećanom otkupitelju (1. Mojsijeva 3,15). Velika očekivanja! Koliko je obeshrabrujuće što je onaj od koga se očekivalo da postane obećani otkupitelj postao prvi ubica. Roditelji čija su deca izneverila njihova očekivanja lako se mogu poistovetiti sa Adamovim i Evinim razočaranjem.

Razlog sukoba koji se nalazi u osnovi svakog izveštaja o velikoj borbi, uključujući i ovaj, jeste način bogoslužnja: da li služimo Bogu na način koji je On odredio, ili sledimo svoja osećanja i težnje. Aveljeva sudbina pokazuje da svi koji pobožno hoće da žive, biće gonjeni (2. Timotiju 3,12).

Što se tiče Kaina, pomislili bismo se da je posle gnusnog ubistva svoga brata, osećao tugu i žaljenje zbog svoga dela. Međutim, on je ponovo izneverio roditeljska očekivanja - ovoga puta svog nebeskog Oca. Kada ga Bog pita: „Gde je tvoj brat Avelj?“, odgovara da on nije njegov čuvar. Da, bio je njegov čuvar. Da, i mi smo čuvari svojih bližnjih.

Čak i posle gubitka Avelja, i činjenice da je Kain ubica, Adam i Eva nisu izgubili nadu. Njihov sin Sit bio je otelovljenje daljih očekivanja, Božjeg obećanja da će „staviti“ (ista reč kao i „Sit“, vidi: 1. Mojsijeva 5,3) neprijateljstvo između žene i zmije. Obećanje o iskupitelju trebalo je da se ispuni.

Razmislite o ovome: Uprkos tome što živimo u kulturi u kojoj se ubistva svakodnevno prikazuju na televiziji i vestima, i dalje nas smrt veoma pogađa. Razgovarajte o dubini Adamovog i Evinog bola prilikom Aveljeve smrti.

II Ljudski rod tone sve dublje u greh

(Podsetite se u razredu teksta iz 1. Mojsijeve 6,1-13)

Navodeći razlog zašto je došlo do potopa, Bog kaže: „Sve misli srca njihova su svagda samo zle.“ (1. Mojsijeva 6,5) Jevrejska reč *rā'āh*, prevedena kao „nevaljalstvo“ u 1. Mojsijevoj 6,5. ubuhvata nekoliko značenja: „zla namera da nekoga povrediš“, „izopačenost“ i „zločin“. Reč prevedena kao „misli“ (*machshābāh*) odnosi se na „ideje“, „namere“ srca (reč prevedena kao „srce“ je *lēb*, koja znači „unutrašnje biće“, „sedište osećanja i težnji“, „sedište tajni“, „um“, „karakter“, „sklonost“, „težnje“, „vernost“, „briga“). Vidi: *The Brown-Driver-Briggs Hebrew and English Lexicon* (Peabody, Massachusetts: Hendrickson, 1999 [from 1906 edition]), str. 364.428.523.524. Čini se da se sve imenice koje opisuju zlo nalaze u ovom jednom stihu. Posledica svega je da je Zemlja postala pokvarena i ispunjena nasiljem (1. Mojsijeva 6,11).

Ko smo zaista u dubini svoga bića zavisi od toga da li u nama stanuje Sveti Duh ili smo ispunjeni zlom i grehom. Naša dela u životu predstavljaju spoljašnje ispoljavanje onoga ko smo u suštini svoga bića. Bog je rekao Noju da je video „kraj svakome tijelu“ (1. Mojsijeva 6,13). Međutim, usred raširene pokvarenosti, Noje je pronašao milost (jevrejski, *chēn*) pred Gospodom (1. Mojsijeva 6,8).

Za razgovor: 1) Šta činjenica da je Noje ostao veran Bogu usred sveopšte pobune i pokvarenosti govori o shvatanju da je zlo neminovno? 2) Ako uzmemo u obzir da je tekst iz 1. Mojsijeve 6,8. obrazloženje 9. stiha, šta možemo reći da je bio izvor Nojeve pravde?

III Avram vidi Hristov dan

(Podsetite se u razredu teksta iz 1. Mojsijeve 22)

Kada se obratio mladiću i rekao mu da ostane pored magarca dok su on i Isak nastavili dalje putem uz planinu (1. Mojsijeva 22,5), Avram je upotrebio glagolski oblik (kohortativni način) koji ukazuje na neizvesnost, verovatnoću ili mogućnost. Njegove reči mogu biti prevedene na sledeći način: Ti ostani ovde pored magarca. Isak i ja bismo voleli da nastavimo put. Nadamo se da ćemo izvršiti Božju službu i da ćemo se vratiti.“ Šta činjenica da Avram nije bio potpuno siguran da li će se vratiti sa Isakom ili ne govori o Avramovoj veri i hrabrosti da učini onako kako je Bog tražio od njega?

Razmislite o ovome: Kakva je razlika između vere i sigurnosti?

IV Jakov i Isav, Josif i njegova braća

(Podsetite se u razredu tekstova iz 1. Mojsijeve 28,12-15. i 45,4-11)

U 1. Mojsijevoj 28,13-16. Bog obnavlja zavet sa Jakovom. Bog obećava da će biti sa njim (1. Mojsijeva 28,15). Božje providenje vodi svakog vernika kroz složene životne prilike i ispunjava svoj plan spasenja.

Slično tome, u izveštaju o Josifu vidimo Božje providenje na delu. Bog vodi vernog Josifa, koji konačno postaje premijer Egipta, i koristi njegov položaj da spase mladu izrailjsku naciju. Mnogi činoci mogli su onemogućiti da Bog preko Josifa spasi Izrailj. Ko zna kako bi se ovaj izveštaj završio da Bog nije bio sa njima.

Razmislite o ovome: Kako neko može da osigura srećan kraj u svom životu?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: U tekstu u Knjizi proroka Jeremije 17,9. zapisano je da je srce prevarno. To zapažamo i u Nojevom naraštaju. Podstaknite članove razreda da se preispitaju u svetlu izveštaja o Kainu i Avelju, Noju i njegovom naraštaju, Jakovu i Isavu, Josifu i njegovoj braći.

Za razmišljanje/primenu:

1. Čemu nas preokreti u Josifovom izveštaju uče u trenucima kada se prilike ne odvijaju povoljno za nas, ili kada predugo traju? Na koji način svojim životom odražavate život Jakova, Isava, Josifa i njegove braće?

2. Kako izveštaj o Josifu i njegovoj braći ukazuje na veliku borbu i Božje providenje?

Aktivnost: Za pojedine članove: napišite poruku osobi prema kojoj osećate ljubomoru, govoreći joj koliko vam je drago što je Bog blagoslovio njen život. Pomenite posebne blagoslove. Za grupu: kao razred planirajte da posetite one koji su izgubili veru u Boga ili crkvu.

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Pouka za ovu sedmicu bavi se čovekovom grešnošću i time da Božje obećanje o Otkupitelju pruža nadu. Pomozite učenicima da se podsete iskustava patrijaraha, donoseći odluku da slede Božju volju u svemu.

Aktivnost: Pročitajte pesmu koja govori o ljubomori, suparništvu među braćom, saosećanju, opraštanju ili pomirenju. Podsetite se i ukratko objasnite tekst iz 1. Mojsijeve 6,5. Ako sve ove osobine nalazimo u istoj ličnosti, šta to govori o čovekovom stanju i našoj jednoj nadi da ga prevaziđemo?

4. biblijska doktrina **Sukob i kriza - sudije**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: 1. Samuilova 2,1.

Učenici će:

Saznati: Shvatiće kako je Bog koristio pojedince da izbavi svoj narod od tlačiteljskih sila.

Osetiti: Biće zahvalni što ih Bog izbavlja iz naizgled nepremostivih okolnosti u svakodnevnom životu.

Činiti: Radovaće se Božjem spasenju deleći svoju veru sa drugima.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

I Saznati: Bog izbavlja svoj narod

A. U kakvim okolnostima se na najbolji način možemo poistovetiti sa Aninom molitvom zabeleženoj u 1. Samuilovoj 2,1-10?

B. Šta možemo naučiti iz izveštaja o Samsonu (Sudije 14), koji se, uprkos svojim pogreškama, i dalje smatra junakom u Božjem otkupiteljskom planu?

C. Samuilova deca nisu krenula očevim stopama. Šta nas to uči o slobodi ličnog izbora?

II Osetiti: Divno je biti na pobedničkoj strani

A. Navedite neka rešenja kojima često pribegavamo da bismo se oslobodili određene zavisnosti, ugnjetavanja bilo koje vrste, ili drugih ličnih teških okolnosti?

B. Na koji način je naša reakcija, kada doživimo pobeđe u svom životu, slična Aninoj molitvi?

III Činiti: Ljudi bi trebalo da umeju da kažu da smo deo pobedničkog tima

A. Na koje načine ljudima oko nas možemo pokazati da se radujemo spasenju koje nam Bog daje?

B. Kako naša svest o pobedi, ako smo na Božjoj strani, utiče na širenje naše vere?

Zaključak: Knjiga o sudijama nas uči da Bog odgovara kada ljudi vape za pomoć. Da bi ih izbavio, Bog koristi slaba ljudska bića, i muškarce i žene, kojima, takođe, treba spasenje. Iz tog razloga, bitka je doslovno Gospodnja.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: 1. Samuilova 2,1.

Ključno načelo duhovnog rasta: Izveštaj o Izrailju u vreme sudija na mnogo načina oslikava naša lična iskustva u trenucima kada smo neposlušni Bogu, iskustva koja donose strašne posledice (koje vidimo ili ne vidimo). Međutim, Bog nas izbavlja od rana koje nanosimo sebi samima.

Samo za učitelje: Pouka za ovu sedmicu obuhvata izveštaje koji imaju elemente nasilja i koji govore o ubistvima određenih ljudi. Učenici će se možda pitati kako je Bog dozvolio takvo nasilje. Upravo se u ovim izveštajima javlja tema velika borbe. Primere nasilja i krvoprolića treba shvatiti u okviru šireg konteksta borbe koja besni između dobra i zla. Takođe, pomozite svakom članu razreda da shvati da je ili na Božjoj ili na sotoninoj strani u svakom aspektu svog života.

Uvodna aktivnost: Neka neko u razredu pročitava prvi dio Anine molitve u 1. Samuelovoj 2,1-10, a zatim pitajte članove razreda kako sebe dovode u vezu sa ovom zahvalnom pjesmom? Kakva sećanja ona budi u njihovom umu?

Razmislite o ovome: Šta bi se dogodilo da je Bog rekao nešto slično ovome: *Pošto je Izrailj odgovoran za ove patnje (tlačenje od strane drugih naroda), neka im bude tako!* Kako se mi postavljamo na isti način prema ljudima koje smatramo odgovornima za njihove teškoće.

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Izveštaj o Izrailju u vreme sudija naročito je po jasnom smenjivanju 1) otpadništva, 2) tlačenja, 3) poziva u pomoć i 4) božanskog delovanja. Sudije su bile pojedinci koje je Bog izabrao kao svoja oruđa da izbave Izrailj iz ruku stranih sila. Izbavljenje je imalo oblik stvarnog vojnog sukoba. Velika borba se ispoljila na doslovan vojni način. Upravo ova tema velike borbe omogućava nam da sagledamo surove, nasilne sukobe koji uznemiravaju savremenog čitaoca koji razmišlja o tome kako Bog pun ljubavi može da dopusti ubijanje pojedinaca ili naroda.

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Hananejci tlače Izrailj: Sudija Devora
(Podsetite se u razredu teksta iz Sudija 4)

Izrailj je posle Aodove smrti ponovo pao u otpadništvo, a otpadništvo naroda bilo je praćeno tlačenjem od strane stranih sila. Nakon toga sledila je molitva za izbavljenje. Konačno, Bog je podigao izbavitelja u ličnosti jednog od sudija.

U ovom izveštaju, Javin, hananski car, koji je vladao u Asoru, naoružan gvozdenim oružjem i opremljen sa 900 bojnih kola, tlačio je Izrailj 20 godina. Njegova ratna oprema jednaka je današnjoj najsavremenijoj vojnoj tehnologiji, budući da je stari svet prešao iz bronzanog u gvozdeno doba. U to vreme Devora proročica, žena Lafidotova, sudila je Izrailju. Rekla je Varaku da stupi u borbu sa Sisarom, zapovednikom Javinove vojske, ali Varak postavlja uslov. Poći će samo ako Devora pođe sa njim na goru Tavor.

U borbi na gori Tavor Sisarina vojska bila je poražena. Sisara beži pešice do Jajljinog šatora, žene Evera Kenejina, računajući na dobre odnose između doma Evera Kenejina i Hananejaca. Ono što Sisara nije znao jeste da je Jajlja svoju vernost obećala Bogu. Činjenica da je izrailjski Bog pravi Bog bila je svima dostupna, i ona je to prihvatila.

Jajlja je u svom šatoru pokrila Sisaru i dala mu da pije mleko. Ona uzima kolac od šatora i maljem ga udara među oči. Varak stiže u Jajljin šator i zatiče Sisarino telo opruženo na zemlji, u lokvi krvi, sa kolcem u lobanji. Tako je Javin pokoren. Samo postojanje Božjeg zavetnog naroda bilo je ugroženo, i Bog je dozvolio Izrailju da izvrši kaznu zbog pokvarenosti Hananejaca.

Razmislite o ovome: Zašto je pogrešno za ubistva u Starom zavetu reći da su genocid, uzimajući u obzir da je genocid, prvo i osnovno, zločin?

II Madijani ugnjetavaju Izrailj: Gedeon izbavitelj
(Podsetite se teksta iz Knjige o sudijama 6)

Prema tekstu iz Knjige o sudijama 5,31, Izrailj zahvaljujući Jailji uživa u miru i spokojstvu 40 godina, mada je u tekstu u 6. poglavlju zabeležen još jedan pad u otpadništvu. Ovoga puta Bog dozvoljava Madijanima da tlače Izrailj sedam godina (6,1). Izrailjci su bežali u jame, pećine i uporišta u planinama (6,2). Međutim, Madijani su dovodili svoju stoku i uništavali useve izrailjskog naroda.

Jednoga dana Bog dolazi da izbavi svoj narod. Naravno, Bog je uvek bio prisutan. Anđeo Gospodnji pojavio se pred Gedeonom (6,11), koji je vršio pšenicu i skrivao je od Madijana. Anđeo je naložio Gedeonu da spase Izrailj od Madijana (6,14). Gedeon se buni i kaže da je njegov rod najsiromašniji u Manasijinom plemenu, a on najmanji u domu oca njegova (*bêṭ'āb*). Međutim, Bog govori Gedeonu: „Ja ću biti s tobom.“ (6,16) Ovo je razlog zašto i mi možemo da nastavimo dalje: zato što je Bog sa nama.

Razmislite o ovome: Zašto se Bog obraća Gedeonu kao veoma hrabrom čoveku kada Gedeon ima potpuno drugačije mišljenje o sebi (6,15)?

III Samson junak?

(Podsetite se u razredu teksta iz Knjige o sudijama 14)

Da ne znamo okolnosti vezane za njegovo rođenje i jasnu božansku misiju za njegov život (Sudije 13,4.13.14; 3. Mojsijeva 11), često nam ne bi bilo jasno na kojoj strani velike borbe se Samson bori. Nazvati ga junakom poslednje je što bismo očekivali; ipak, tekst u Jevrejima poslanici, u kome je ubrojan među junake vere (Jevrejima 11,32), govori upravo o tome. Deca kada odrastu ponekad ne slede roditeljske savete kao što ni Samson nije sledio uputstva svojih roditelja. Međutim, kada je roditelj Bog, onda ne slediti uputstva znači izložiti se velikoj opasnosti, što Samsonov život jasno pokazuje.

Za razgovor: Šta tekst u Knjizi o sudijama 14,1-4. govori o činjenici da Bog može da nas upotrebi čak i u trenucima naše najveće slabosti?

IV Dolazak carstva

(Podsetite se u razredu tekstova iz 1. Samuilove 2,1.12-25; 8,1-7)

Samuilo je sigurno bio razočaran kada deca nisu krenula njegovim putem. Postavio ih je za sudije, ali su doživeli propast. Joilo i Avija nisu bili verni kao njihov otac. Bili su pokvareni, zainteresovani za nepravedan dobitak; uzimali su mito i izvrtali pravdu (1. Samuilova 8,3). Ova pokvarenost razgnevila je starešine u Izrailju i navela ih da zahtevaju cara da bi bili kao i drugi narodi (1. Samuilova 8,5). Međutim, oni su već imali cara: Bog je sve vreme bio njihov Car (1. Samuilova 8,7). Nažalost, zahtev izrailjskog naroda da dobije cara predstavljao je odbacivanje Boga kao narodnog vrhovnog vladara.

Razmislite o ovome: Šta je Bogu značilo da bude na čelu države ili car starog Izrailja? Kako On kao car vlada nad nama danas? Kakvu vlast kao vrhovni vladar ima nad našim životom? Na koje načine nam Njegovo carstvo daje određena prava i obaveze? Kakve prednosti i odgovornosti pruža?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Naša lična iskustva često odražavaju iskustva izrailjskog naroda u vreme sudija, prožeta duhovnim padom, nesrećama koje smo sami izazvali, vapajem da nas Bog izbavi i Božjim delovanjem, izlivanjem ljubavi i praštanjem. Srećom, ovo nije iskustvo svake osobe. Petar kaže:

„Budući da su nam sve božanstvene sile Njegove, koje trebaju k životu i pobožnosti, darovane.“ (2. Petrova 1,3)

Za razmišljanje/primenu:

1. Razgovarajte da li je put od „otpadništva“ to „ugnjjetavanja“ i konačno do „božanskog delovanja“ neizbežan u životu hrišćanina.
2. Kako se ovaj put odnosi na pojedinačne crkve ili grupe crkava?
3. Kako možemo da uvidimo da Bog želi da nas upotrebi kao svoja oruđa i pruži pomoć crkvi i zajednici?
4. Velika borba deli čovečanstvo na dve strane – iako pojedinci na jednoj strani mogu činiti ono što podstiče interesovanje suprotne strane – bilo nesvesno ili božanskim providenjem. Kako možete znati na kojoj strani velike borbe se nalazite? Da li strana kojoj pripadate zavisi od pojedinačnih dela učinjenih tu i tamo? Zašto da i zašto ne?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Za razliku od mnogih načina ispoljavanja velike borbe, koja je duhovna po svojoj prirodi, u Knjizi o sudijama vidimo stvarne vojne bitke. U ovom kontekstu, određene hrišćanske himne dobijaju novo značenje. Pomozite članovima razreda da shvate šta znači biti Hristov vojnik, raditi na unapređenju Njegovog carstva i boriti se sa silama tame i ugnjetavanjem.

Aktivnost: Planirajte da održite sastanak na kome ćete govoriti o probuđenju. Kako vam pouka za ovu sedmicu može pomoći u tome?

5. biblijska doktrina **Velika borba se nastavlja**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Nemija 2,18.

Učenici će:

Saznati: Shvatiće da se Bog aktivno bori u korist svog vernog naroda.

Osetiti: Imaće poverenje da će ih Bog izbaviti od svake prepreke zloga.

Činiti: Moliće se i ispuniti svoju sadašnju dužnost, imajući poverenja u Božje milostivo vođstvo.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

I Saznati: Bog je neposredno uključen kada se Njegov narod suoči sa nepremostivim preprekama

A. Kako je tema velike borbe prikazana u iskustvu Davida i Golijata? Ilije i Valovih proroka? Jestire i Amana? Jezekije i Senahirima?

B. Kakve pouke možemo naučiti iz Nemijine odluke da ponovi izgradi zidove Jerusalima iako se suočio sa protivljenjem (Nemija 2,8.18)?

II Osetiti: Uvereni u Božju vrhovnu vlast nad silama zla

A. Kako biste se osećali da ste bili na Ilijinom mestu na gori Karmil? Ili Jezekijinom kada se suočio sa pljačkaškim asirskim narodom? Ili Jestirinom i Mardohejevom kada su se suočili sa Amanovim gnevom?

B. Kako nas Davidovo pokajanje, prikazano u molitvi pokajanja u 51. Psalmu, hrabri usred naših ličnih padova?

III Činiti: Kada se suoči sa preprekama, Božji narod ne odstupa od dužnosti

A. Kakve pouke o molitvi možemo naučiti iz Ilijine, Jezekijine i Nemijine molitve?

B. Kako je Nemija motivisao narod tako da od njih dobije odgovor: „Ustanimo i zidajmo“ zidove Jerusalima? (Nemija 2,18) Koje dužnosti i odgovornosti obično napustimo zbog poteškoća?

Zaključak: Svako od nas se u nekom trenutku suoči sa protivljenjem zato što služimo Bogu, ali imamo tu prednost da pobedimo u Njegovoj snazi.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: Nemija 2,18.

Ključno načelo duhovnog rasta: Kada se suočava sa protivljenjima i poteškoćama, Božji narod treba da se osloni na Njegova obećanja da će se On boriti za njih. Bez obzira na njihove neuspehe, grešnik koji se kaje može dobiti oprostjenje.

Samo za učitelje: Pozovite članove razreda da se prisete iskustava u kojima su se suočili sa zastrašujućim protivljenjem ili preprekama na svom duhovnom putovanju. Neka svoja iskustva povežu sa biblijskim izveštajima koja proučavamo ove sedmice.

Uvodna aktivnost: Ohrabrite tri ili četiri člana u razredu da podele svoja lična svedočanstva o tome što smatraju najtežim trenucima u hodu vere. Zatim, zamolite ih da kažu sa kojim se od sledećih izveštaja u najvećoj meri mogu poistovetiti i zašto: sa izveštajem o Davidu i Golijatu, Iliji i Valovim prorocima (pitajte ih šta misle šta je savremeni ekvivalent Valovim prorocima), Jezekiji i Senahirimu ili Jestiri i Amanu.

Razmislite o ovome: Mnogi junaci iz prethodno navedenih izveštaja kasnije su se u svom životu ponašali u suprotnosti sa vernošću koju vidimo u ovim ranijim izveštajima. Na primer, David je učinio preljubu sa Vitsavejom i pokušao to da prikrije poslavši njenog muža Uriju u smrt. Posle zadivljujućeg suočavanja sa Valovim prorocima na gori Karmil, koje je pokazalo da zaista postoji Bog u Izrailju, Ilija je pobjegao od Jezavelje (1. O carevima 19). Jezekija, u uobraženom razmetanju, hvalio se prilikom posete vavilonskih izaslanika svojim bogatstvom umesto Božjom dobrotom (2. O carevima 20,12-18). Jasno je da su sve pobjede na našem putovanju vere rezultat delovanja našeg Boga, koji se postavlja u našim borbama kao da su lično Njegove. Kako nam ovi izveštaji pomažu da shvatimo kome da odamo slavu za sve pobjede nad iskušenjima, ili uspeh u održavanju evanđeoskih sastanaka ili ispunjavanju svojih životnih snova, itd.?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Izveštaji koje ćemo proučavati ove sedmice govore o uspehu i neuspehu. Takođe, oni govore o Božjoj vernosti. Iako su ovi izveštaji poznati mnogim članovima razreda, u čitanju Svetog pisma naglas leži sila (čak i kada je poznati tekst u pitanju). Zamolite učenike da opišu kako je tema velike borbe opisana u svakom tekstu.

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Bitka je Gospodnja: Izbavljenje u trenucima krize

(Podsetite se u razredu tekstova iz 1. Samuilove 17,43-51; 1. O carevima 18,21-39; 2. O carevima 19,21-34; Jestire 3,8-11)

David se hrabro suočio sa divom Golijatom i pobedio Božjom snagom. Božje ime bilo je u pitanju, Njegova vlast i Njegov izbor Izrailja kao svog zavetnog naroda.

Slično tome, u nadmetanju na gori Karmil, Ilija se suprotstavio Valovim prorocima. Ovde je u pitanju bila Božja vlast. Ko je bio Gospod? Kada su Asirci opkolili Jerusalim (nakon pljačkanja okolnih gradova), postavljalo se pitanje čiji Bog je bio vrhovni vladar: asirski bog (kao što su Asirci tvrdili), ili sveti Bog izrailjskog naroda, kao što je Isaija izjavio. Tema velike borbe nesumnjivo se javlja u svakom od ovih primera.

Kada je Jestira trebalo da ukloni Amanovu pretnju, u pitanju je bio Božji zavet sa Izrailjem, da li će izrailjska zajednica biti uništena ili na čudesan način sačuvana da bi bila Božji svedok svetu. Jedna tema koja se provlači kroz ove izveštaje je da se Bog bori u korist svoga naroda, pristupajući svakoj borbi kao da je Njegova lična. Naše duhovne borbe nisu ništa manje predmet Božje pažnje nego kada je Bog pomogao Davidu da porazi Golijata ili Iliji da pobedi Valove proroke.

Razmislite o ovome: Utvrdite zašto se svaki od ovih izveštaja završava na ovakav način. Na primer, obratite pažnju na molitvu, veru u Boga, itd.

II Kada Božji narod unapredi ciljeve neprijatelja

(Podsetite se u razredu teksta iz 2. Samuilove 11,1-17)

Najverovatnije najgora mora svakog fudbalskog igrača je da slučajno da autogol. Analogno tome, čini se da je David, koji je bio na Gospodnjoj strani, prešao na neprijateljsku stranu zbog svoje veze sa Vitsavejom. Kao hrišćani mi možemo kao David ponekad učiniti nešto što će više ići u prilog neprijatelju nego Bogu. Srećom, kome pripadamo – Hristu ili sotoni – ne zavisi od dela koja činimo tu i tamo. Pripadanje Hristu utemeljeno je na našoj veri u Hrista, „veru koja kroz ljubav radi“ (Galatima 5,6). Svaki grešnik koji se kaje primiće oproštenje i biće prihvaćen kao deo Božje porodice.

Razmislite o ovome: Upozoravajući literarne evanđeliste na obmane i naglašavajući potrebu za integritetom u poslovima, Elen Vajt je zapisala: „Jedno delo ne određuje karakter, ali ruši prepreke, i omogućuje da sledeće iskušenje bude spremnije prihvaćeno.“ (*Counsels for the Church*, str. 84) Kako nam ova izjava pomaže da shvatimo zašto je David, i mnogi od nas, imao priliku da se ponovo nađe na Božjoj strani, uprkos očigledne slabosti?

III Verno izvršavanje dužnosti usred protivljenja

(Podsetite se u razredu tekstova iz Knjige proroka Nemije 1. poglavlja i 4,1-8)

Možda nikada nećemo u potpunosti sagledati sa kakvim protivljenjem se Nemija suočio. Međutim, znamo da su ljudi koji su pokušali da mu stanu na put bili uticajni. Takođe, znamo da su optužbe upućene Nemiji, koje su lako mogle stići do persijske prestonice, bile ozbiljnije optužbe. Odnosile su se na izdaju. Nemijini postupci mogli su biti protumačeni kao planiranje pobune i pokušaj odbrane Judine nezavisnosti od Persijanaca.

Nemija je možda bio pokrenut osećanjem nacionalnog ponosa. Oni koji žive u stranim zemljama znaju kako izgleda čuti rđave vesti iz svog „doma“, bilo da su političke nedaće ili, u Nemijinom slučaju, nesreće, kao što su izveštaji o rušenju građevina ili problemi u vezi sa novoizgrađenim građevinama. Veran božanskom nalogu kada se suočio sa protivljenjem, Nemija je iskoristio prednost što se nalazi u carevoj blizini i zatražio novčanu pomoć da izgradi zidove Jerusalima.

Razmislite o ovome: Nema sumnje da je građevinski rad bio zastrašujući zadatak – zadatak koji nije za one slabog srca. Nemija je pristupio radu odlučno i posvećeno. Njegova posvećenost podstakla je i druge da mu se pridruže. Ništa ga nije moglo odvratiti od tog zadatka. Tako i mi treba da postupamo prilikom izgradnje Božjeg carstva u nama. Ništa ne treba da ima prednost u odnosu na našu pripremu za Božje carstvo. Na osnovu čega prema tekstu iz Knjige proroka Nemije 4,5. Nemija moli Boga da deluje kada je uništenje Jerusalima u pitanju?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Utešno je znati da, uprkos našim padovima, Bog i dalje smatra svojim narodom one koji veruju u Isusa Hrista. U velikoj šemi velike borbe vernici se bore i na pobedničkoj i na suprotnoj strani. Pripadamo pobedničkoj strani ne na osnovu svojih dela, već na osnovu svoje vere u Isusa Hrista. Poteškoće sa kojima se suočavamo treba da shvatimo u kontekstu velike borbe. Bog će nam dati snagu da prionemo na izgradnju svog duhovnog života bez obzira na protivljenje sa kojim se suočavamo.

Za razmišljanje/primenu:

1. Imajući na umu da je Sveti Duh taj koji vraća naše srce Bogu kada zalutamo, šta moramo dozvoliti da bi Duh obavio svoje delo?
2. Kako način bogoslužjenja predstavlja važan činilac u sukobu u kome je učestvovao Ilija i Valovi proroci, kao i u drugim izveštajima o kojima smo proučavali ove sedmice? Kako nam ovi izveštaji pomažu da shvatimo službu Bogu danas?

Aktivnost: Zašto možemo da tvrdimo da naši susreti sa silama zla nisu ništa manje dramatični od Davidovog susreta sa Golijatom? Razgovarajte o tome.

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Aktivnost: Zamolite neke članove razreda da pripreme slike Davida i Golijata, Ilije na gori Karmil, Jestire i Amana. Kakav utisak stičete na osnovu ovih vizuelnih prezentacija?

U slučaju da elektronska oprema nije dostupna, zamolite članove razreda da pripreme kratke skečeve koji opisuju ličnosti iz jednog od ovih izveštaja.

6. biblijska doktrina **Pobeda u pustinji**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Luka 19,10.

Učenici će:

Saznati: Shvatiće zašto je Isus došao na ovaj svet: da povрати vlast koju je sotona preuzeo, da uništi dela zla, spase grešnike i otkrije Boga celom univerzumu.

Osetiti: Radovaće se spasenju koje je Hristos svima omogućio.

Činiti: Prihvatiće Hrista kao svog Gospoda i Spasitelja.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

Saznati: U pustinji iskušenja Hristos i neprijatelj susreli su se licem k licu

- A. Razgovarajte o tome zašto je Hristos došao na ovaj svet.
- B. Kako je služba Jovana Krstitelja ukazala na temu suda? Razgovarajte o tome.
- C. Kako je Sveto pismo pomoglo Isusu u iskušenju? Kako ono nama može pomoći?

II Osetiti: Radovati se spasenju koje Isus-Emanuel donosi

- A. Kakva osećanja u vama budi izveštaj o spasenju? Kako možemo da doživimo radost kakva je vladala prilikom Isusovog rođenja (naročito kako je zabeleženo u Jevanđelju po Luki)?
- B. Šta spasenje vama znači?

III Činiti: Kakav zadatak je ostavljen hrišćanima?

- A. Kakva iskušenja treba da pobedite Božjom snagom?
- B. Kako možete da pomognete bratu ili sestri koji se suočavaju sa iskušenjem greha?

Zaključak: Isus je došao na ovu Zemlju da povрати ono što je Adam izgubio u Edemskom vrtu, da osudi đavola i njegove sledbenike, da spase grešnike od greha i otkrije pravi Božji karakter ljudima i celom svemiru.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: Luka 19,10.

Ključno načelo duhovnog rasta: Svako od nas bi, bez obzira na prošla iskustva koja smo kao hrišćani imali, bio izgubljen ako bismo bili prepušteni sebi samima. Ne možemo se nositi sa snažnim iskušenjima kojima smo svakodnevno izloženi. Hristos nam je potreban ne samo da saoseća sa nama kada patimo, već i da nam pomogne da izvojemo pobedu.

Samo za učitelje: Velika borba vodi se u životu svakog vernika. Svako mora da prepozna svoju nesposobnost da se sam odupre iskušenju. Pomozi članovima razreda da shvate da se moraju osloniti na Hristovu snagu da bi pobedili.

Uvodna aktivnost: Zamolite članove razreda da podele svoja iskustva o borbi sa iskušenjima. Razgovarajte o tome kako hrišćani treba da postupaju prema onima koji padnu u iskušenje. Sa druge strane, šta se događa kada se vernici odupru iskušenju? U čemu leži tajna kada je odolevanje iskušenju u pitanju?

Razmislite o ovome: Vernici ponekad pobeđe iskušenja, a ponekad pogreše i padnu. Međutim, plan spasenja je sveobuhvatan. Ne temelji se na jednom činu greha ili činu pobeđe, već na našem oslanjanju na Hristovu pravednost i poverenju koje imamo u Njega.

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Pouka za ovu sedmicu usredsređuje se na Isusa kao Emanuela (Bog sa nama) i na to kako je On pobedio sotonina iskušenja. Naša pobeđa ne meri se povremenim izbegavanjem iskušenja – iako bi to trebalo da bude deo našeg iskustva – već oslanjanjem na Hristovu pravednost i Njegovu pobeđu, koje se nama uračunavaju verom. Iako možda ne osećamo da doživljavamo ovu pobeđu, mi pobeđujemo verom koja kroz ljubav radi (Galatima 5,6). Uostalom, Hristos je došao da nas traži i spase. On to ne bi morao da učini da nismo u velikoj potrebi.

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Osana sinu Davidovu

(Podsetite se u razredu teksta iz Jevanđelja po Mateju 1,21-23)

Uzvik „osana“ potiče od jevrejske reči koja znači „spasi, molim te!“ Ima isti koren reči kao „Isus“ ili „Ješua“ na jevrejskom. Kada je, prema Jevanđelju po Mateju 21,9, mnoštvo uzviknulo: „Osana sinu Davidovu“, oni su, možda nesvesno, priznali Isusa kao carskog Mesiju. On je došao da obnovi vlast koja je bila izgubljena u Edemskom vrtu, tako da je ovo bilo odgovarajuće priznavanje Njegove carske vlasti. Došao je da oduzme vlast sotonu, koji se predstavljao kao knez ovoga sveta. Sada je došao pravi Knez – Isus, Spasitelj. On će spasiti svoj narod od greha (Matej 1,21). To je značilo neposredno suprotstavljanje začetniku greha. Hristos je pokrenuo kosmičku borbu protiv začetnika greha i smrti – đavola lično.

Razmislite o ovome: Sigurnost nam pruža to što je Hristova misija jasno prikazana u Svetom pismu. Hristos je došao da spase grešnike. Bog je u Hristu tražio i traži da bude sa palim ljudskim bićima da bi ih spasao. Kako vam ova misao pomaže da pristupite evanđeoskom radu i svedočenju?

II Došao je na ovaj svet radi suda

(Podsetite se u razredu teksta iz Jevanđelja po Mateju 3,7-12)

Jovan Krstitelj koristi slike žetve da govori o sudu. Sud se odnosi na određivanje ko prima život a ko smrt. Takođe, tiče se rešavanja sukoba i spornih pitanja.

Jovan Krstitelj pripremao je put Hristu, koji će jednom zauvek rešiti problem velike borbe. Dokazaće da đavo od samog početka iznosi neistine i obmane, pokazujući da se Bog spustio da bude sa ljudima nudeći im spasenje po veoma visokoj ceni po Sebe. Ta cena bio je Njegov jedini Sin. Samo takva velika žrtva osigurala je da svako ko veruje u Njega bude spasen. Suprotno tome, svako ko ne veruje u Njega neće imati izgovora, izabraće smrt umesto života. Sud se prema tome odnosi na odbranu Božjeg karaktera, karaktera samopožrtvovane ljubavi.

Razmislite o ovome: Kakav zaključak možemo izvući iz činjenice da su mnogi fariseji i sadukeji došli k Jovanu da se krste u Jordanu? Zašto je važno da čitaoci Novog zaveta ne previde ovu činjenicu. Na primer, često se stiče utisak da su svi fariseji bili neprijateljski raspoloženi prema Isusu.

III Isus i neprijatelj se sreću licem k licu

(Podsetite se u razredu teksta iz Jevanđelja po Mateju 4,1-10)

Isus se u pustinji neposredno suočio sa sotonom, koji se nadao da će Isus na neki način doživeti neuspeh u svojoj misiji. Ulog je bio velik.

Prevodi Biblije daju utisak da je Sveti Duh odveo Isusa u pustinju da bi sotona mogao da Ga kuša (Matej 4,1; uporedite: Luka 4,1). Međutim, tekst se može i drugačije shvatiti. Grčki glagol *peirazo* koristi se u obliku koji znači „biti kušan“, *peirasthenai*, koji zaista može da izrazi svrhu, cilj, nameru, ali može da izrazi i rezultat, posledicu. U tom slučaju Isus nije otišao u pustinju da bi bio kušan od strane sotone, već je Njegovo prisustvo u pustinji dovelo do toga da Ga đavo kuša (bez obzira na razlog Njegovog odlaska tamo).

Ovo tumačenje u skladu je sa rečima Elen Vajt: „Božji Duh odveo je Isusa u pustinju da bude kušan. On nije tražio iskušenje. On je otišao u pustinju da bi bio sam, da bi razmišljao o svojoj misiji i radu. Postom i molitvom jačao je Sebe za stazu poprskanu krvlju, kojom je morao proći. Međutim, sotona je znao da je Spasitelj otišao u pustinju i smatrao je da je to najbolje vreme da Mu se približi.“ (*Čežnja vekova*, str. 114. original)

Za razgovor:

1. Šta su bile implikacije svakog iskušenja sa kojim se Spasitelj suočio? Kako se naši lični sukobi oslikavaju u ovim iskušenjima?
2. Kako biste odgovorili osobi koja kaže: „Isus je pobedio iskušenja samo zato što je bio Bog“? Razgovarajte o ovoj ideji u svetlu teksta iz Jevrejima poslanice 2,14.17.18. i 4,15.

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Bog nas nije ostavio da se sopstvenim snagama borimo protiv iskušenja koja su oko nas. Samo u zajednici sa Bogom, koji je učinio sve da bude sa nama, možemo pobediti iskušenje.

Za primenu:

1. Na koji način molitva: „Ne uvedi nas u iskušenje“ (Matej 6,13) postaje prikladna u svetlu pouke za ovu sedmicu?
2. Kako sotonino korišćenje Isusove izloženosti u pustinji – u kojoj je bio gladan i sam – govori o tome koliko sotona grabi svaku priliku da nas navede na greh?
3. Kako širi kontekst Jevanđelja po Luki 19,10. pruža nadu onima koji su kušani ili onima koji sebe vide kao grešnike?

Aktivnost: Pitajte svakog člana razreda kako će im ova pouka pomoći da ostvare zajednicu sa drugim vernicima ove sedmice.

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Mnogi hrišćani često žele da vide jasan dokaz da su pobedili iskušenje pre nego što se uvere u svoje spasenje. Šta možete reći nekome ko vas pita zašto stalno pada u iskušenje?

Aktivnost: Zamolite članove razreda da kažu koji im stihovi, himne i pesme pomažu da cene Hristovu silu koja im omogućuje pobedu.

7. biblijska doktrina **Isusova učenja i velika borba**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Matej 11,28.

Učenici će:

Saznati: Proučavaće o tome kako Isusova učenja otkrivaju temu velike borbe u ličnom, svakodnevnom iskustvu.

Osetiti: Doživeće sigurnost spasenja koje Isus nudi svima koji veruju u Njega.

Činiti: Primeniće načela Hristovih učenja kroz život vere.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

I Saznati: Graditi na Steni

A. Ključno za razumevanje „odmora“ u Hristovim učenjima jeste proučavanje Pavlovih reči o tome kako je Avram bio opravdan verom (Rimljanima 4,1-8). Zašto je to tako?

B. Šta znači graditi na steni?

C. Šta znači „ne suditi drugima“?

II Osetiti: Pronalaženje odmora (sigurnosti spasenja) u Isusu

A. Kako možemo okarakterisati iskustvo onoga ko pronalazi mir u Hristu?

B. Kako iskustvo odmora u Hristu razotkriva, na primer, metode kojima se uključujemo u osetljivo isticanje greha drugih ljudi?

III Činiti: Vera bez dela je mrtva

A. Grupa koju je Isus odbacio u Jevanđelju po Mateju 7,21-23. prorokovala je i izgonila demone u Isusovo ime. Šta moramo da učinimo da nam ne bi bile upućene ovakve zapanjujuće reči: „Nikad vas nijesam znao; idite od Mene koji činite bezakonje“ (Matej 7,23)?

B. Šta priča o sejaču govori o ličnom izboru kada je reč o tome kakva vrsta zemljišta je svako od nas?

Zaključak: Velika borba se vodi na poprištu svakodnevnih odluka koje donosimo. Međutim, ne moramo da se suočimo sa borbama i razočarenjima sami; možemo pronaći odmor u Isusu.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: Matej 11,28.

Ključno načelo duhovnog rasta: Pronalaženje mira u Hristu povezano je sa verom u Njegovu dobrotu, a ne gledanjem na naša lična duhovna postignuća.

Samo za učitelje: Hristos nas poziva da pronađemo mir u Njemu; odnosno, da se oslonimo na Njegovu dobrotu i pravdu kojom smo opravdani verom. To, takođe, znači graditi naš duhovni dom na čvrstoj steni.

Uvodna aktivnost: Zamolite učenike u razredu da ispričaju šta bi značilo za njih da im Hristos kaže da ih ne poznaje.

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: U ovoj pouci je važno pomoći učenicima da shvate svakodnevne borbe u okviru velike borbe. Na koje načine su Isusova učenja usredsređena na lične odluke koje određuju da li je neko dobra zemlja ili da li neko gradi svoj duhovni dom na čvrstoj steni?

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Odmor u Hristu

(Podsetite se u razredu teksta iz Jevanđelja po Mateju 11,28)

Hristov poziv (Matej 11,28-30) zabeležio je samo Matej. Iako se često naglasak stavlja na temu „odmora“, još je važnije da u ovom pozivu naglasimo reč „Meni“: „Hodite k Meni svi koji ste umorni i natovareni“ (Matej 11,28). Razlog zašto treba tako da činimo nalazi se u prethodnom tekstu (Matej 11,27) u kome je Isus izjavio: „Sve je Meni predao Otac Moj“. Niko ne može da upozna Boga osim kroz Sina. Ove reči podsećaju na tekstove karakteristične za Jevanđelje po Jovanu (vidi: Jovan 14,9.10). Dolazimo k Njemu zato što On ima sve što će nam ikada biti potrebno. Svaka opravdana ljudska težnja ispunjena je u Njemu. Pronaći Njega znači pronaći odmor u svom daljem životu; odnosno pronaći odmor za celokupno biće (Matej 11,29).

Grčka imenica *anapausis*, „odmor“ (i glagolski oblik u 28. stihu „odmoriti“) koristi se u Starom zavetu kada se govori o Suboti, koja predstavlja „svet odmor“ (2. Mojsijeva 16,23; 23,12; 31,15). Isusovi slušaoci, od kojih su većina bili Jevreji, sigurno su tu reč povezali sa Subotom. Tekst u Jevanđelju po Mateju 11,28-30. postavlja osnovu za Isusovu tvrdnju iz sledećeg poglavlja da je Sin Čovečiji Gospodar od Subote (Matej 12,1-8). Povezanost između odmora koji Isus daje (Matej 11,28) i Subotnog odmora nije teško uočiti. Zato Matej uči da je vera u Isusa pravo značenje Subotnog odmora.

Razmislite o ovome: Kako je ideja odmora povezana sa idejom opravdanja verom? Razgovarajte o ovome u svetlu teksta iz Rimljanima poslanice 4,1-8.

II Biti dobro ili rđavo tlo

(Podsetite se u razredu teksta iz Jevanđelja po Mateju 13,18-23)

U priči o sejaču, seme koje je palo na put predstavlja one koji ne shvataju Jevanđelje. U ovakvom stanju sotona lako može da ih zbuni, i pre nego što toga postanu svesni, napuštaju veru. Ovo saznanje stavlja odgovornost i na čitaoce Biblije i na one koji poučavaju druge pomažući im da shvate Božju reč.

Druga grupa vernika predstavljena je semenom koje je palo na kamenito tlo, na kome koren ne može da se razvija. Ovo su vernici koji nisu ukorenjeni u istini Božje reči, delimično zato što nisu provodili vreme u proučavanju Reči. U njihovom slučaju ne radi se o neshvatanju, već propustu da se utemelje u Reči. Njima je dovoljno samo malo iskušenje, nevolja ili nešto što Reč čini neprikladnom, i oni napuštaju veru.

Treća grupa predstavljena je semenom koje je palo među trnje. Oni su shvatili Reč. Takođe, prihvatili su Bibliju kao autoritativnu Božju reč. Međutim, ova grupa pod pritiskom spoljašnjih činilaca može da se poljulja u svojoj veri u Boga. U pitanju može da bude trka za bogatstvom (žele udobno da žive u penziji),

ili težnja za ovozemaljskim znanjem u prirodnim i društvenim naukama, ili želja za političkom vlašću ili uticajem. Pritisak može da potiče od sukoba u porodičnim odnosima, sa decom ili bračnim drugom, ili na radnom mestu. Ove teškoće crpe svu njihovu snagu. Vrlo malo snage im ostaje za traženje suštinske zajednice sa Gospodom Isusom Hristom.

Četvrta grupa predstavljena je semenom koje je palo na dobru zemlju. Oni ne samo da shvataju svoj poziv ka učenstvu, već provode vreme negujući svoj pravi identitet u Hristu. Oni su ukorenjeni u Njegovoj reči. Ova četvrta grupa težnju za bogatstvom stavlja na pravo mesto. Oslanjajući se na Gospoda (pronalaženjem odmora u Hristu, kao što smo prethodno videli), naučili su da se prilagode životnim pritiscima, bilo da je u pitanju porodica ili prijatelji. Oni shvataju smisao svog života. Donose mnoge rodove, rodove Duha: „Ljubav, radost, mir, trpljenje, dobrotu, milost, veru, krotost, uzdržanje“ (Galatima 5,22.23).

Razmislite o ovome: Šta ili ko određuje kakvo tlo predstavlja neka osoba?

III Činiti Božju volju

(Podsetite se u razredu teksta iz Jevanđelja po Mateju 7,21-27)

Kada naglašavamo opravdanje verom, koje je u suprotnosti sa pravednošću kojoj neko teži pokušavajući da drži Zakon, ne znači da ono što hrišćani čine, i način na koji žive, nema nikakve veze sa njihovim večnim spasenjem. Pavle se borio sa ovim pogrešnim shvatanjem kada je rekao: „Kvarimo li, dakle, zakon vjerom? Bože sačuvaj! nego ga još utvrđujemo.“ (Rimljanima 3,31) „Vjera bez djela je mrtva“, rekao je Jakov (Jakov 2,20). Prava vera radi kroz ljubav, a kada nečija vera radi kroz ljubav, onda je on mudri graditelj koji gradi svoju duhovnu kuću na čvrstoj steni Hrista lično.

Razmislite o ovome: Zašto je važno da shvatimo da je Isusovo učenje o dobrim delima tesno povezano sa Pavlovim učenjem o opravdanju verom?

IV Ne suditi drugima

(Podsetite se u razredu teksta iz Jevanđelja po Mateju 7,1-5)

U tekstu u Jevanđelju po Mateju 7,1-5. Isus opominje da ne treba suditi drugima. To je poziv da sprovedemo pomno samoispitivanje svojih dela i pobuda. Retko sebe posmatramo beskompromisno, kritički i iskreno. Dozvoljavamo sebi da budemo merilo drugima. Problem je u tome što ima toliko toga što ne znamo ili ne shvatamo o drugim ljudima. Veoma je lako da uočimo njihove greške. Posledica naše težnje da sudimo drugima je da su mnogi ljudi pogrešno predstavljeni. Klevete su nepravedno ukaljale njihov karakter. Nažalost, u nekim slučajevima, ovi pojedinci napustili su crkvu. Uzimajući u obzir štetu koju možemo izazvati kada sudimo drugima, Hristovo učenje je veoma važno. Sa druge strane, neki ljudi su suviše strogi prema sebi i ne mogu sebi da oprostite.

Razmislite o ovome: Šta znači ne suditi drugima?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Ova pouka treba da podstakne svakog člana razreda da se odmori u Hristu. To znači da prihvati Njegovu pravednost verom. To znači graditi na steni, pronaći odmor i činiti Božju volju. Božja volja je „da vjerujete Onoga koga On posla“ (Jovan 6,29).

Za razmišljanje/primenu:

1. Setite se osoba koje su strogo i nepravedno osuđene od strane onih koji su želeli da isprave ono što su smatrali pogrešnim ponašanjem. Šta je bila posledica svega?
2. Kako možemo biti sigurni da smo prihvatili Hristovu pravdu?
3. Kakvo mesto zauzimaju dobra dela u životu hrišćanina?

Aktivnost:

Setite se primera u kome je neka osoba bila nepravedno osuđena. Da li je neko koga poznajete napustio Crkvu zbog lažnih optužbi, kleveta ili neljubaznog postupanja prema njoj? Šta se dogodilo i šta možemo da naučimo iz tog primera o suđenju drugima? Kako možemo da rešimo takve slučajeve?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Neka članovi razreda nacrtaju Edemski vrt i tiho i mirno okruženje koje je u njemu vladalo. Neka steknu utisak kako je izgledalo odmarati se u miru Edemskog vrta u kome odmor simbolično predstavlja poverenje u Boga. Razmišljajte o „odmoru“ kao predavanju kontrole, priznanju da sami ne možemo uspeti.

Aktivnost: Zamolite članove razreda da naprave listu bivših članova crkve. Pronađite njihove brojeve telefona ili neki drugi kontakt. Zatim razgovarajte sa svakim od njih da biste utvrdili šta je uticalo na njih da napuste crkvu. Pronađite priliku da ih pozovete da ponovo dođu u crkvu.

8. biblijska doktrina **Saradnici u službi**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Luka 24,32.

Učenici će:

Saznati: Uporediće dva različita načina na koje ljudi, uključujući i učenike, odgovaraju kada otkriju ko je Isus.

Osetiti: Shvatiće da ih Isus uprkos ljudskim slabostima poziva da objavljuju vest spasenja.

Činiti: Izabraće Isusa, a ne ovaj svet.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

Saznati: Otkriti ko je Isus

A. Šta su učenici naučili o tome ko je Isus (Matej 8,23-27; Marko 4,35-41)?

B. Ideja vođe kao sluge postala je danas opšte prihvaćena teorija širom sveta u oblasti upravljanja i vođstva. Kako je Isus izrazio ovo načelo (Marko 9,33-37; Matej 20,20-28)?

Osetiti: Prijemčivo srce: lični izbor

A. Čime se prema Bibliji, pored priznanja svoje grešnosti, odlikuju Isusovi učenici?

B. Šta znači ostaviti sve da bi sledili Isusa kao što su učenici to činili (Luka 5,11)?

Činiti: Velika borba i Božji zakon ljubavi

A. Na koje načine vaše srce može goreti u vama kada upoznate Isusa preko Svetog pisma?

B. Navedite pojedinosti koje treba da ostavite za sobom da biste sledili Isusa.

Zaključak: Isus ne traži od nas da Ga sledimo ukoliko nam se pre toga nije jasno otkrio. Svakom od nas je data slobodna volja da prihvatimo ili odbacimo to otkrivenje. Donoseći odluke, pojedinci igraju svoju ulogu u velikoj borbi.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: Luka 24,32.

Ključno načelo duhovnog rasta: Biblija daje dovoljno dokaza ko je Isus. Sve zavisi od toga da li čovek ima prijemčivo srce da prihvati to otkrivenje ili nema.

Samo za učitelje: Pouka za ovu sedmicu stavlja izazov pred članove razreda da zamisle sebe među mnoštvom koje je sledilo Isusa, zapažajući odgovore različitih ljudi na čudesno otkrivenje Hristovog veličanstva. Svako od učenika mora da upita sebe kako će oni danas odgovoriti na Isusovo otkrivenje u Svetom pismu.

Uvodna aktivnost: Zamolite neke članove razreda da ispričaju iskustvo iz svog života u kome je nekoliko ljudi različito odgovorilo na isti podsticaj. Gde u Svetom pismu pronalazimo slične izveštaje da su ljudi uprkos tome što su dobili neophodne podatke stvorili pogrešnu sliku o nekome? U Isusovom slučaju,

jedni su u Njemu prepoznali Božjeg Sina, drugi grešnika. Koga vi vidite? Moć ispravnog prepoznavanja ne može se prenaglasiti.

Razmislite o ovome: Razlike u shvatanju Isusove ličnosti nisu predodređene. Iako smo pod uticajem ličnih očekivanja i drugih činilaca koji zamagljuje naš pogled, još uvek postoji dosta dokaza, tako da ne treba da propustimo priliku da prihvatimo svetlost koja obasjava naš put.

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: U izveštajima u Jevanđeljima na mnogo mesta prikazana je Isusova sila – sila nad demonima, prirodom, bolešću i smrću. Kakvo mnogo nadmoćnije prikazivanje svog mesijanskog poziva od primenjivanja vojne sile nad Rimljanima!

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Pozivanje grešnih ljudi da se uključe u rad od kosmičke vrednosti

(Podsetite se u razredu teksta iz Jevanđelja po Marku 3,14)

U tekstu u Jevanđelju po Marku 3,14. govori se o Isusu koji postavlja Dvanaesticu i naziva ih apostolima. Grčka reč prevedena kao „postaviti“ ili „odrediti“ je *poieo*, što u doslovnom smislu znači „učiniti“ ili „napraviti“. Drugim rečima, Isus ih je učinio onim ko su. U sadašnjem kontekstu možemo, takođe, reći da je Isus organizovao apostole u posebnu grupu koju su sačinjavala njih dvanaestorica. Tekst takođe izražava svrhu, kao i cilj, njihovog postavljanja: naime, 1) treba da budu s Isusom i 2) On ih šalje da propovedaju.

Isus je pozvao dvanaesticu iz šire grupe učenika. Mogli bismo očekivati da su oni bili najbolji ljudi koje je Isus mogao pronaći. Uostalom, Isus je bio taj koji ih je izabrao. Međutim, sa ljudske tačke gledišta, dvanaestorica su na mnogo načina predstavljali razočarenje. Možda izbor dvanaestorice treba da nas spreči sledeći put kada smo u iskušenju da gundamo zbog osobe koja je izabrana ili određena da služi na odgovornom položaju u crkvi. Ono što osobu čini najboljim izborom jeste prevashodno činjenica da li Gospod može da je upotrebi ili ne. Ono što je Isusu bilo onda potrebno, a i danas, jesu pojedinci sa poučljivim srcem i umom. On je ovo prepoznao u Petru.

Nakon što je Petar proveo dugu noć na moru ne uhativši nijednu ribu, Isus mu je rekao da baci mrežu u dubinu (Luka 5,4-8). Usledio je veliki ulov ribe. Na ovo čudesno prikazivanje Hristove sile, Petar je odgovorio: „Iziđi od mene, Gospode, ja sam čovjek griješan.“ (8. stih) On je priznao svoju grešnost i bio spreman da mu Isus daruje čisto srce. Ova poniznost je ono što nas određuje da budemo Hristove sluge.

Razmislite o ovome: Razgovarajte o važnosti da apostoli prvo provedu vreme sa Isusom, a zatim da pođu da propovedaju.

II Ko je ovaj čovek?

(Podsetite se u razredu teksta iz Jevanđelja po Mateju 8,23-27)

U Jevanđelju po Mateju 8,23-27. zabeležen je izveštaj o tome kako Isus utišava buru. U Jevanđelju po Mateju 8,27. učenici su svoju začuđenost iskazali uzvikom: „Ko je Ovaj da Ga slušaju i vetrovi i more?“ Jevanđelja se na sličan način bave ovim istim važnim pitanjem: Ko je Isus?

Jasno je da su pisci Jevanđelja smatrali da su izveštaji koje su izabrali uverljivo pokazali Isusovu mesijansku ulogu. To su moćni izveštaji, što je možda razlog zašto je teško da shvatimo zašto je učenicima nedostajalo vere.

Međutim, pre nego što osudimo učenike zbog nedostatka vere, ili fariseje što su dozvolili svojim unapred stvorenim idejama o Mesiji (uglavnom neopravdanim) da utiču na njihovo shvatanje Isusa, moramo razmisliti o tome koliko nas naše predrasude i unapred stvorene ideje o stvarnosti sprečavaju da sagledamo pojedinosti u pravom svetlu.

Razmislite o ovome: Mnogi Jevreji odbacili su Isusa kao Božjeg Sina, uprkos mnogim dokazima, zbog pogrešnih očekivanja kakav Mesija treba da bude i šta treba da čini. Šta to govori o moći unapred stvorenih ideja, pretpostavki i predrasuda?

III Vođe kao sluge

(Podsetite se u razredu teksta iz Jevanđelja po Marku 9,33-37)

U tekstu u Jevanđelju po Marku 9,33-37. Isus je poučavao učenike na sledeći način: „Koji hoće da bude prvi neka bude od sviju najzadnji i svima sluga.“ (Marko 9,35; vidi: Matej 20,20-28) Ovo načelo vođe kao sluge prihvatili su mnogi teoretičari u oblasti upravljanja i vođstva. Čitaocima izveštaja iz Jevanđelja ovo načelo nije novo. Isus je upravo ovom načelu učio zbunjene učenike koji su se borili za istaknute položaje u očekivanom zemaljskom carstvu koje će, kako su verovali, Mesija uspostaviti. Čak i učenici koji su bili sa Isusom, pojedinci koji su pažljivo bili izabrani i obučeni, nisu shvatili Isusovu pravu misiju, još manje prirodu Njegovog carstva, ili šta čini čoveka velikim. Kako drugačije da objasnimo ova pogrešna shvatanja osim da ih stavimo u kontekst velike borbe!

Razmislite o ovome: Šta činjenica da su učenici pogrešno shvatili Isusovu misiju nakon što su sa Njim proveli oko tri godine govori o našoj preteranoj samouverenosti kada je u pitanju shvatanje ko je Isus ili šta je istina uopšte? Kakvu god istinu da poznajemo, potrebna nam je poniznost da bismo shvatili da smo još uvek u velikoj meri ograničeni u onome što shvatamo.

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Ključno pitanje u pouci za ovu sedmicu je da li ispravno shvatamo ko je Isus i kako to shvatanje utiče na naše prihvatanje Hrista i onoga što je učinio za nas.

Za razmišljanje/primenu:

1. Uporedite Petrovu reakciju nakon što je poslušao Isusov nalog da baci mrežu u dubinu i ulovio mnogo ribe sa reakcijom onih koji su se odnosili prema Isusu kao prema grešniku u Jevanđelju po Jovanu 9,24. U čemu je razlika?
2. Kada su Petar i njegovi prijatelji napustili sve da bi sledili Isusa, šta je to sve obuhvatalo? Na osnovu čega su tada znali ko je bio Isus?
3. Kako možemo primeniti načelo da provedemo vreme sa Isusom pre nego što pođemo da objavljujemo vest?
4. Kako se odnosite prema dokazima koje imate o tome ko je zaista Isus?

Aktivnost:

Zamolite članove razreda da ispričaju iskustva u kojima su pojedinci stvorili pogrešnu sliku o drugim ljudima i idejama, a kasnije su otkrili da su pogrešili. Da ne bismo upali u zamku da Hrista prihvatimo

isključivo u intelektualnom smislu, razmislite šta se dogodilo u srcima učenika na putu za Emaus. Kako ovo oblikuje naš odnos prema objavljivanju Božje reči? Ne smemo da zanemarujemo uticaj sotone u nameri da nas spreči da ispravno shvatimo istinu. To je još veći razlog da ponizno molimo Boga ne samo da nam otkrije Sebe, već i da nam da prijemčiva i pokajnička srca.

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Ako ispravno shvatimo ko je bio Isus, divićemo se Njegovoj poniznosti. On je služio, žrtvovao se i umro za grešnike. Razgovarajte u razredu o tome kako načelo vođe kao sluge možete primeniti u svakodnevnom životu.

Aktivnost: Ispravno shvatanje ko je Isus potiče od proučavanja Njegove reči, pravilno protumačene i primenjene u životu. Zamolite članove razreda da ispričaju kako oni tumače Pismo. Koja heremenutička načela koriste?

9. biblijska doktrina **Velika borba i Rana crkva**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Dela 4,13.

Učenici će:

Saznati: Ispitaće načine na koje unapred stvorene ideje duboko utiču na odgovor koji daju Bogu.

Osetiti: Shvatiće koliko je važno da dozvole Svetom Duhu da ih vodi u shvatanju Boga i stvarnosti uopšte.

Činiti: Odlučiće da pomno ispitaju svoje srce i um, i utvrde da li ih unapred stvorene ideje sprečavaju da poslušaju glas Svetoga Duha.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

I Saznati: Opasnost unapred stvorenih ideja

A. Učenici su bez sumnje promenili svoje stavove posle dana Pedesetnice. Razgovarajte o tome koliko su se promenili njihovi stavovi prema nejevrejima, kao što vidimo u Delima 10. poglavlju.

B. Koji činioци određuju da li ćemo pobediti svoje predrasude?

II Osetiti: Priznati svoje predrasude

A. Kakva je uloga Svetog Duha u radu Rane hrišćanske crkve prema 10. poglavlju Dela apostolskih?

B. Kako prevazilazimo rasnu i etničku netrpeljivost?

C. Zašto je hrabrost bila važna za rane apostole? Šta je danas naša najveća potreba?

III Činiti: Čovekova primena slobode savesti i izbora je važna

A. Šta treba da činite kada širite Jevanđelje u mestima gde vlada snažno protivljenje?

B. Kakve unapred stvorene ideje ili predrasude ćete danas odbaciti?

Zaključak: Mi ne možemo pobediti svoje predrasude ili odoleti silama zla ako se ne oslonimo na silu Svetoga Duha.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: Dela 4,13.

Ključno načelo duhovnog rasta: Kada provodimo vreme sa Isusom, Sveti Duh utiskuje u naše srce i um istine Jevanđelja. Samo tada možemo da nadvladamo sile zla koje nastoje da nas spreče da svedočimo o Hristu.

Samo za učitelje: Svi treba da se preispitujemo da bismo uvideli koje unapred stvorene ideje utiču na to kako posmatramo Boga, Njegovu volju za nas, i kako posmatramo ostale ljude. Ulogu Svetog Duha da nam pomogne da nadvladamo ove predrasude ne možemo prenaglasiti.

Uvodna aktivnost: Pozovite članove razreda da navedu primere različitih vrsta predrasuda: rasne, etničke, nacionalne, verske, itd. Neka ispričaju svoja iskustva u kojima su gajili predrasude ili bili žrtve predrasuda bilo kakve vrste. Zatim, neka podele svoja iskustva u kojima su imali unapred stvorene ideje

o nekome. Kako ovakva predubeđenja utiču na način na koji pojedinci posmatraju svet oko sebe? Na kraju razgovarajte o tome na koje načine ova zla mogu biti pobeđena. Možete se pomoliti u tihoj, ličnoj molitvi.

Razmislite o ovome: Na koji način smo slični učenicima koji posle vaskrsenja i dalje nisu mogli da shvate prirodu Hristovog carstva? Kakve opasnosti vrebaju pred našim vratima u vezi sa negovanjem unapred stvorenih ideja o Hristovom carstvu? Kako ih možemo pobediti?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Proučavanjem o Ranoj crkvi otkrivamo da su shvatanja apostola u vezi sa Isusom kao vaskrslim Mesijom, hrabrost sa kojom su objavljivali Jevanđelje, i njihovo uviđanje da Bog prihvata sve ljude, bilo da su Jevreji ili nejevreji, bili plod delovanja Svetog Duha. Čak ni Hristova učenja, koja upoznajemo proučavanjem Biblije, ne možemo pravilno shvatiti bez delovanja Svetog Duha.

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Očekujući ovozemaljsko carstvo

(Podsetite se u razredu teksta iz Dela 1,6-8)

Pitanje: „Gospode, hoćeš li sad načiniti carstvo Izrailjevo?“ sigurno je razočaralo Isusa, iako se to nije moglo videti u Njegovom odgovoru. Isus je upravo trebalo da se vaznese na Nebo. On govori učenicima da čekaju izlivanje jedine potrebne sile da bi bili Njegovi svedoci. Ipak, sve što ga učenici pitaju o tome jeste da li će sada uspostaviti zemaljsko carstvo! Susreću se sa Isusom poslednji put, Isus im govori da ostanu u Jerusalimu dok se ne ispuni obećanje o izlivanju Svetog Duha, a umovi apostola najviše su zaokupljeni snovima o navodnom zemaljskom carstvu. Ovo pogrešno shvatanje predstavlja upozorenje i za nas danas.

Razmislite o ovome: Na svoju štetu potcenjujemo silu unapred stvorenih ideja. Šta su učenici imali na raspolaganju da im pomogne da pobeđe svoja predubeđenja?

II Dolazak Utešitelja

(Podsetite se u razredu teksta iz Dela 2,5-12)

U 2. poglavlju Dela apostolskih opisano je izlivanje Svetog Duha, kao što je Isus obećao (Dela 1,4.8; Jovan 16,7.13). Elen Vajt je zabeležila: „Sveti Duh, u obliku ognjenih jezika, počnuo je na okupljenima. Ovo je bio znak dara koji je bio izliven na učenike, dara koji im je omogućio da tečno govore jezicima koje do tada nisu poznavali. Pojavljivanje ognja označilo je vatrenu revnost kojom će apostoli raditi i silu koja će pratiti njihovo delo.“ (*Apostolska crkva – Hristovim tragom*, str. 39. original)

Razmislite o ovome: Zašto je opasno obavljati evanđeoski rad bez oslanjanja na Svetoga Duha?

Razgovarajte o tome kako sledeću izjavu Elen Vajt možemo primeniti i danas: „Dokazi koje su pružali apostoli, iako jasni i uverljivi, sami po sebi ne bi mogli da uklone predrasude koje su se odupirale tolikim činjenicama. Međutim, Sveti Duh je svojom božanskom snagom osvedočio ljude.“ (*Apostolska crkva – Hristovim tragom*, str. 45. original)

III Snažno objavljivanje vesti o vaskrsenju

(Podsetite se u razredu teksta iz Dela 4,1-30; uporedite: Dela 7,54)

Sveštenici i izrailjske vođe želeli su da stanu na put propovedanju Jevanđelja (Dela 4,1-3.26.27). Pretili su i zastrašivali u nadi da će se apostoli uplašiti i prestati da propovedaju u ime Isusovo. Među protivnicima Jevanđelja bili su sadukeji, koji nisu verovali u vaskrsenje. Apostoli su u protivljenju vođa jasno prepoznali borbu protiv Hrista koju je očigledno pokrenuo sotona i njegove zle sile (Dela 4,26.27). Ove sile, u velikoj meri bez znanja njihovih ljudskih oruđa, pokušale su da spreče brzo širenje Jevanđelja (Dela 4,17). Isus je objavio da će Jevanđelje biti propovedano u Jerusalimu, Judeji, Samariji i do kraja Zemlje (Dela 1,8). Čak ni predrasude apostola, koji su nejevreje smatrali nečistima, nisu zaustavili objavljivanje Jevanđelja.

Sveti Duh je srušio zidove razdvajanja (vidi: Dela 8, izveštaj o Etiopljaninu uškopljeniku, i Dela 10, izveštaj o Korneliju). Velika borba je besnela na ovom polju. Međutim, hrabrost sa kojom su učenici objavljivali Jevanđelje bila je neposredno plod izlivanja Svetog Duha (Dela 4,29.31). Takva hrabrost bila je zapažena i kod Stefana, koji je ostao veran do smrti (Dela 7,60).

Razmislite o ovome: Sveti Duh dao je apostolima hrabrost da izvrše misiju Rane crkve. Šta nas ta činjenica uči o potrebama koje će Duh danas ispuniti među Hristovim sledbenicima u različitim okolnostima, različitom vremenu i različitim mestima?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Kada je Božji narod ispunjen Svetim Duhom, on je ohrabren da objavljuje Jevanđelje uprkos protivljenju i drugim preprekama. Predrasude se ruše i vest Jevanđelja vrši uticaj na slušaoce.

Za razmišljanje/primenu:

1. Šta danas smatrate najvažnijom potrebom vernika u uspešnom objavljivanju Jevanđelja? Posvetite upravo sada vreme molitvi da Sveti Duh ispuni vaše srce i ispuni vaše potrebe.
2. Kakve predrasude i unapred stvorene ideje utiču na to kako mi, adventistički hrišćani, pristupamo misiji objavljivanja Treće anđeoske vesti celom svetu?
3. Uzimajući u obzir različite kulture i jezike na dan Pedesetnice, kakva je uloga raznolikosti u današnjoj crkvi?

Aktivnost: Navedite neke načine na koje težite da pobedite i odbacite predrasude u vašem odnosu prema drugim ljudima.

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Predrasude su jedne od najvećih prepreka u objavljivanju Jevanđelja. Veoma je važno da čak i oni kojima propovedamo shvate da ih poštujemo kao ljude. Kako možemo da pokažemo da smo odbacili sve oblike predrasuda?

Aktivnost: Ako biste dobili zadatak da pripremite kratak skeč o suđenju Isusovim učenicima koji su pali u ruke vladarima, kao što je zabeleženo u uvodnim poglavljima Dela apostolskih, opišite koje ličnosti, i koje dijaloge biste spomenuli.

10. biblijska doktrina **Pavle i pobuna**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: 1. Korinćanima 15,54.

Učenici će:

Saznati: Podsetiće se teme velike borbe u Pavlovim spisima u odnosu na Crkvu, spasenje i pobjedu Hrista i Njegovih sledbenika, uključujući i pobjedu nad smrću.

Osetiti: Iskusiće nadu, znajući da će se smrt i druge nedaće završiti kada Hristos dođe.

Činiti: Nastavaće u Hristu usred duhovne borbe sa kojom se svi suočavamo.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

Saznati: Hrišćani ne ulaze samo u pojedinačnu borbu sa sotonom, već i kao Crkva

A. Kako poređenje Hrista i Adama u Pavlovim spisima razvija temu velike borbe?

B. Zašto je smrt poslednji neprijatelj koji će biti pobeđen?

Osetiti: U borbi Crkve protiv zla, konačna pobjeda je pobjeda nad smrću

A. Kako nam metafore upotrebljene da opišu Crkvu pomažu u međusobnim odnosima?

B. Kako nada u vaskrsenje pomaže vernicima da se suoče sa svakodnevnim borbama protiv zla?

Činiti: Staviti na sebe sve oružje Božje

A. Šta bi ove sedmice trebalo da uradite što će pokazati da stavljate na sebe sve oružje Božje?

B. Kako vam nada u vaskrsenje pomaže da služite porodici koja tuguje zbog gubitka voljene osobe?

Zaključak: Važno je da objavimo nadu u vaskrsenje svetu koji se u velikoj meri suočava sa patnjom, bolom i smrću. Mi ćemo pobediti smrt zato što je Hristos, svojim vaskrsenjem, uništio sotonu i silu smrti nad nama.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: 1. Korinćanima 15,54.

Ključno načelo duhovnog rasta: Iako smrt ostaje stalni podsetnik naše ljudske slabosti, Hristos je pobjedio grob za nas. Nada u vaskrsenje je duboki izvor utehe za nas, i kao pojedince i kao Crkvu, dok se borimo protiv zla u ovom svetu.

Samo za učitelje: Ova pouka poziva članove razreda da se raduju nadi u vaskrsenje i da cene važnost zajedništva u Crkvi. Iako je svako od nas odgovoran Bogu, Crkva, kao Božja porodica vernika, ima važnu ulogu u pomaganju vernicima da se što bolje odupru napadima sotone.

Uvodna aktivnost: Razgovarajte u razredu o tome kako se ideja o vaskrsenju odnosi na njih lično. Zamolite nekog da podeli iskustvo kako se suočio sa smrću voljene osobe, i vremenom bolesti koje obično prethodi.

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Pavle potvrđuje postojanje velike borbe između Hrista i sotone. Hristova pobjeda je s pravom naglašena. Sotona je poražen neprijatelj, i posljednju pojedinost koja je posljedica njegove obmane – smrt – Hristos je pobjedio svojim vaskrsenjem.

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Hristos je uspeo u onome u čemu je Adam pogrešio

(Podsetite se u razredu teksta iz Rimljanima 5,12-21)

Adam i Eva su svojim prestupom doneli greh na ovaj svet. Sa njim je došla neposlušnost, smrt, sud i osuda. Hristos je, sa druge strane, doneo besplatan dar blagodati, i sa tim opravdanje, pravednost, poslušnost i večni život svima koji Ga prime verom.

Poređenje posledica Adamovog greha i Hristove pravde jasno je dato u sledećem stihu: „Zato, dakle, kao što za grijeh jednoga dođe osuđenje na sve ljude, tako i pravdom Jednoga dođe na sve ljude opravdanje života.“ (Rimljanima 5,18) Kada imamo veru u Isusa, Bog Isusovu pravdu uračunava nama. To nazivamo opravdanjem verom, a adventistički hrišćani smatraju da treća anđeoska vest govori o tome. Godine 1905. Elen Vajt je zapisala: „Neka Hristos i Njegova pravda budu naš osnov, život naše vere.“ (*Evangelizam*, str. 190. original) U članku objavljenom 1890. godine ona je zapisala; „Neki su mi pisali i postavili pitanje, da li je vest o opravdanju verom vest trećeg anđela. Odgovorila sam: 'Da, to je neosporno vest trećeg anđela'.“ (*Evangelizam*, str. 190. original)

Razmislite o ovome: Mnogi ljudi u postmodernističkom svetu sa podsmehom govori o postojanju sotone. Na koji način Pavlovi spisi ukazuju na postojanje sotone i na to kako ga je Hristos pobjedio?

Na koji način je Adam bio Hristova prilika? (Rimljanima 5,12-14)?

II Sila vaskrsenja

(Podsetite se u razredu teksta iz 1. Korinćanima 15,12-19)

Bez Hristovog vaskrsenja propovedanje Jevanđelja je uzaludno. Bez njega, Crkva i celokupna hrišćanska vera nema razloga da postoji (1. Korinćanima 15,14). Zato nas ne čudi što sotona pokušava svim mogućim sredstvima da uveri pojedince da nema vaskrsenja.

U Hristovo vreme sadukeji nisu verovali u vaskrsenje, iako je ova ideja bila prisutna u Starom zavetu (Danilo 12,2.13; 1. Samuilova 2,6, itd.) Pavlovu britku izjavu ovde vredi ponoviti: „I ako se samo u ovom životu uzdamo u Hrista, najnesrećniji smo od svijetu ljudi.“ (1. Korinćanima 15,19) Međutim, Pavle smatra da je Hristos zaista vaskrsao iz mrtvih (1. Korinćanima 15,20). Od svih nesreća koje je ljudska neposlušnost donela ovom svetu, smrt je konačna posledica greha i poslednji neprijatelj koji treba da bude pobjeđen (1. Korinćanima 15,26).

Razmislite o ovome: Sotona u potpunosti shvata da će njegov cilj propasti ako ljudi veruju u vaskrsenje i u vaskrslog Spasitelja. Kako se velika borba vodi oko pitanja vaskrsenja?

III Crkva se kao telo suočava sa svojim neprijateljem

(Podsetite se u razredu teksta iz 1. Korinćanima 12,14-26)

U tekstu u 1. Korinćanima 12,12-31. ljudsko telo koristi se kao metafora za Crkvu. Kao što je telo jedno, sa različitim udovima, tako je i Crkva jedno telo čiji vernici čine različite udove. Simbol Crkve kao tela naglašava, jednim delom, jedinstvo i pokazuje kako raznolikost može da ide u prilog jedinstva.

Pavle temelji svoje shvatanje jedinstva na Trojstvu (vidite šta govori o Duhu, Gospodu i Bogu u 1. Korinćanima 12,4-6). Pavle se pita kako etničke razlike (1. Korinćanima 12,13) i razlike u sposobnostima i duhovnim darovima (1. Korinćanima 12,28) mogu da služe jednom cilju, izgradnji Božjeg carstva.

Kao što bismo i očekivali, sotona nije srećan kada su hrišćani ujedinjeni na način na koji Pavle predočava. Sotona je odlučan da seje seme razdora, podela, napetosti, predrasuda i mržnje među nama. Posledica toga je da se pripadnici Hristovog tela, Crkve, raspravljaju o razlikama u vezi sa formom (ko smo i šta smo kao ljudi) i ulogama (šta činimo, ko šta radi i kako činimo određene pojedinosti).

Za razgovor:

Iako je jedinstvo važno za misiju Crkve, ljudi shvataju jedinstvo na različite načine. Šta predstavlja jedinstvo? Kako Hrišćanska adventistička crkva pokazuje jedinstvo?

IV Neposredna borba sa zlom

(Podsetite se u razredu teksta iz Efescima poslanice 6,11-17)

U tekstu u Efescima 6,10-17. zapažamo jedno od najjasnijih shvatanja velike borbe kao duhovne borbe. Ovde je đavo (na grčkom *diabolos*, uporedite: Otkrivenje 12,9) prikazan kao neprijatelj koji se služi lukavstvom (na grčkom *methodeia*, što podseća na zmijinu lukavost iz 1. Mojsijeve 3,1). Naš odnos sa đavolom opisan je kao „rat“, „borba“ (na grčkom *pale*, Efescima 6,12).

Sile zla opisane su kao zastrašujuće, koje čitaoca podsećaju na aždaju iz Otkrivenja 12. poglavlja. Borba u ovom tekstu vodi se „s poglavarima i vlastima, i s upraviteljima tame ovoga svijeta, s duhovima pakosti ispod neba“ (Efescima 6,12). Jasno je da Božji narod, sam, nije dorastao takvim odlučnim silama zla. Narod treba da se obuče u sve oružje Božje: da opaše bedra svoja istinom, obuče oklop pravde, obuče noge u pripremu Jevanđelja mira, uzme štit vere, kacigu spasenja i mač duhovni koji je reč Božja (Efescima 6,14-17).

Razmislite o ovome: Kako nam duhovno oružje, obećano u Efescima poslanici 6,14-17, pruža zaštitu od sila zla i duhovne tame?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Pouka za ovu sedmicu govori o temi jedinstva i važnosti različitih uloga u telu vernika. Kako nas metafora o telu uči da neke odgovornosti ne smatramo važnijim od drugih?

Za razmišljanje:

1. Kako Hristova pobeda nad sotonom postaje naša?
2. Zašto je važno da svako od nas pripada Crkvi, lokalnoj zajednici, organizaciji ili denominaciji kao što je Hrišćanska adventistička crkva? Zašto je važno kojoj Crkvi pripadamo?
3. Šta ukazuje na to da je Pavle smatrao da je Crkva važna u životu hrišćanina?
4. Šta pojedinci treba da učine ako osećaju da njihova mesna crkva ne ispunjava svoju misiju?

Aktivnost:

Šta jedinstvo u Hrišćanskoj adventističkoj crkvi čini nužnim? Kako bi simbolika Crkve kao tela trebalo da utiče na to kako se ophodimo jedni prema drugima u okviru Hrišćanske adventističke crkve? Kakvu ulogu raznolikost ima u jedinstvu?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Suština vaskrsenja i naša želja da delimo tu nadu sa svetom treba da čini osnovu na kojoj se odupiremo napadima i razotkrivamo obmane neprijatelja.

Aktivnost: Razmišljajte o vaskrsenju, opravdanju verom, duhovnoj borbi, jedinstvu i raznolikosti, članstvu u Crkvi, crkvenoj organizaciji i različitim oblicima službi u Crkvi. Šta možete da učinite ove sedmice da promovirate i sprovedete u delo ove teme u svom životu?

11. biblijska doktrina **Apostol Petar i velika borba**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: 1. Petrova 4,1.2.

Učenici će:

Saznati: Proučavaće o Petrovim poukama da je život vere ispunjen protivljenjem.

Osetiti: Negovaće veru u Božja obećanja o pobjedi nad neverstvom, progonstvom i iskušenjima.

Činiti: Odlučiće da žive po Božjoj volji.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

Saznati: Živeti po Božjoj volji u neprijateljskom svetu

A. Na koje načine svet pokazuje svoje neprijateljstvo prema onima koji žive u skladu sa Božjom voljom?

B. Kakvi duhovni izvori su dostupni hrišćanima da bi mogli živeti po Božjoj volji?

Osetiti: Usvojiti Hristov um usred patnje

A. Kako vernici mogu da se odupru pritisku da se prilagode grešnim putevima sveta koji ih okružuje?

B. Na koje načine čekanje suda podstiče vernike da cene poziv koji im je Bog uputio (da pređu iz tame k videlu)?

Činiti: Velika borba i Božji zakon ljubavi

A. Kako vaša vera u Hristov dolazak utiče na vaš svakodnevni način života? Kako će pouka za ovu sedmicu uticati na vaš način života? Možete li reći da živite po Božjoj volji? Da li odluka da živite u skladu sa Božjom voljom donosi „patnju“?

B. Sa kakvim pritiscima ovoga sveta se suočavate, i kako ćete ih od sada rešavati?

Zaključak: Hristos je patio za nas da bismo u Njemu mogli živeti posvećeni Bogu, a ne svetu.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: 1. Petrova 4,1.2.

Ključno načelo duhovnog rasta: Da bismo živeli u skladu sa Božjom rečju treba da odbacimo svet i njegova zadovoljstva. Takav zadatak nije lako postići u svetu koji je okrenut zadovoljstvima, naročito ako uzmemo u obzir našu grešnu prirodu i uticaje oko nas. Međutim, ako shvatimo svoj identitet u Hristu, možemo se osloniti na Njegova obećanja da će nam pomoći da živimo u skladu sa Njegovom voljom.

Samo za učitelje: Pouka za ovu sedmicu usredsređuje se na stvarnost sa kojom se suočavamo kao hrišćani i adventistički hrišćani; kao što je suočavanje sa klevetama o onome u šta verujemo i odupiranje pritiscima nevernika koji vrše uticaj da im se pridružimo u rđavim delima. Ohrabrite članove razreda da istraju u svome nastojanju da ostanu verni Hristu usred progonstva i da neguju strpljenje i hrabrost koji su neophodni da bismo se oduprli pritiscima ovozemaljskih uticaja.

Uvodna aktivnost: Zamolite tri ili četiri osobe u razredu da ispričaju svoja iskustva o tome kako su doživeli protivljenje zbog vere i kako su se suočili sa tim?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Ispravno shvatanje svog identiteta kao hrišćanina predstavlja temelj života koji je po Božjoj volji. Ove sedmice proučavamo 1. i 2. Petrovu poslanicu u odnosu na temu velike borbe. Petar uzdiže Hrista kao Onoga koji pati, koji ne samo da nam je ostavio primer, već čija nas pomiriteljska žrtva osposobljava da živimo pobožnim životom u neprijateljskom svetu. Sotonini neumoljivi napori da osujeti naš napredak postaje prilika koju Bog koristi da naš poziv i izbor učini sigurnim: u suštini, pokazujući svemiru koji nas posmatra da smo poseban narod, carsko sveštenstvo.

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Narod sa ciljem: Božji poseban narod

(Podsetite se u razredu teksta iz 1. Petrove 2,9)

Stari Izrailj bio je izabran kao Božji poseban narod (2. Mojsijeva 19,5.6). Prvo Petar primenjuje ovo uzvišeno zvanje na vernike rasejane u Maloj Aziji (1. Petrova 1,1; 2,9) i na Hrišćansku crkvu uopšte.

Tema Izrailja kao Božjeg posebnog naroda ponovljena je u 5. Mojsijevoj u okviru konteksta zaveta između Boga i Izrailja (5. Mojsijeva 7,6; 14,2.21; 26,18.19, na jevrejskom *segullāh*, „dragocena svojina“) Podsetite se da je 5. Mojsijeva napisana na osnovu starih bliskoistočnih sizerenskih ugovora. Prema ovim ugovorima, jači narod sklapa sporazum sa slabijim narodom. Snažniji narod nudi slabijem narodu zaštitu od stranih tlačitelja. Zauzvrat, slabiji narod pokazuje svoju odanost i služi jačem narodu, plaća poreze i danak. Neki odnosi su posle sklapanja ugovora postajali toliko bliski da se car jačeg naroda odnosio prema caru slabijeg naroda kao prema sinu, dok se vazal odnosio prema sizerenu kao prema ocu. Ova ideja „pripadanja“ ukazuje na odnos između vernika i Boga.

Izrailjski narod je postao Božji poseban narod kada ih je Bog izveo iz Egipta. To što su postali Božji narod bio je njihov identitet, koji je trebalo da podstakne njihova dela (da drže Božje zapovesti). Mi kao hrišćani treba da držimo Božje zapovesti; odnosno, da živimo po Njegovoj volji, ne zato da bismo postali Božji narod, već zato što jesmo Božji narod. To je naš identitet, i na tome naša dela treba da budu utemeljena.

Razmislite o ovome:

Religija/vera nije samo grupa verovanja, već lični identitet. Ako se poistovetimo sa Božjim svetim i osobitim narodom, taj identitet će uticati na naša dela. Šta bi bilo kada bi hrišćani više razmišljali o tome ko su pre nego što popuste pritisku porodice, prijatelja ili kulture? Slično tome, bilo bi drugačije kada bi se tinejdžeri zapitali ko su pre nego što se pridruže svojim prijateljima koji uzimaju drogu, itd.? Koliko bi naš hrišćanski život bio drugačiji kada bismo se pre nego što nešto učinimo zapitali ko smo.

II Živeti po Božjoj volji: poziv

(Podsetite se u razredu teksta iz 1. Petrove 4,1-9)

Nevernici se slobodno predaju svojim strastima – pijanstvu, lumpovanju, idolopoklonstvu (1. Petrova 4,3). Hrišćani sa dobrom savešću ne mogu činiti ovakva dela. Oni su pozvani na sveto življenje („Budite sveti, jer sam Ja svet“, 1. Petrova 1,16) i pozvani su da pokažu u svojoj veri „dobrodjetelj, a u

dobrodjetelji razum, a u razumu uzdržanje, a u uzdržanju trpljenje, a u trpljenju pobožnost, a u pobožnosti bratoljublje, a u bratoljublju ljubav“ (2. Petrova 1,5-7); uporedite: 1. Petrova 4,8.9). Kao hrišćani živimo po Božjoj volji, a ne prema ljudskim željama (1. Petrova 4,2), jer je Hristos patio radi nas (4,1). Postradao je telom da bismo mi bili slobodni od vlasti tela i greha.

Razmislite o ovome: Zašto je pogrešno i opasno misliti da je vršnjačko nasilje ograničeno samo na mlade ljude? Sa kakvim pritiscima se odrasli susreću od strane svojih vršnjaka u različitim životnim razdobljima? Kakva biblijska načela nam pomažu da se suočimo i rešimo pritiske u bilo kom razdoblju na našem hrišćanskom putu?

III Živeti po Božjoj volji: obećanje

(Podsetite se u razredu teksta iz 2. Petrove 1,4-10)

Živeti po Božjoj volji ne predstavlja spasenje delima. Takav život se temelji na Božjim obećanjima, na onome što je Hristos učinio za nas. To je spasenje o kome su proroci prorokovali (1. Petrova 1,10.11). Život po Božjoj volji temelji se na Radosnoj vesti spasenja koje imamo u Hristu (1. Petrova 1,12). „Budući da su nam sve božanstvene sile Njegove, koje trebaju k životu i pobožnosti, darovane poznanjem Onoga koji nas pozva slavom i dobrodjetelju“ (2. Petrova 1,3), da bismo mogli da uteknemo „od tjelesnijeh želja ovoga svijeta“ (2. Petrova 1,4).

IV Veliki broj rugača

(Podsetite se u razredu teksta iz 2. Petrove 3,3-14)

Petar govori o sigurnosti Drugog dolaska i konačnog suda (2. Petrova 3,7.10) i o činjenici da će se neki, kako se bližimo kraju vremena, rugati ovim idejama. On tvrdi da možemo biti sigurni u Drugi dolazak na osnovu prošlih događaja, počevši od stvaranja i potopa (2. Petrova 3,6). U 11. i 14. stihu takođe tvrdi da svest o Hristovom dolasku treba da nas povede posvećenom životu.

Razmislite o ovome: Kakva veza postoji između Hristovog drugog dolaska i moralnosti (ispravnog i pogrešnog ponašanja)?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Pomozite članovima razreda da primene pouku za ovu sedmicu u svom životu. Postoji jasna razlika između načina života vernika i onih koji ne veruju, kao što vidimo u 2. Petrovoj 1,5-8; uporedite: 1. Petrova 4,8.9. i 1. Petrova 4,3. Pouka za ovu sedmicu stavlja izazov pred težnju da se izbrišu razlike između hrišćanskog načina života i onih koji ne veruju, izbegavajući zamku da se spasenje zaradi legalističkim držanjem Zakona.

Za razmišljanje:

1. Koje oblasti svog života moram da menjam, oslanjajući se na božansku blagodat i besplatan dar pravde u Hristu, da bi moj život bio u skladu sa Božjom voljom?
2. Na koje načine vršnjački pritisak predstavlja prepreku da živimo po Božjoj volji?
3. Sa kakvim izazovima se hrišćani susreću u svom verovanju u Drugi Hristov dolazak?
4. Kakav je odnos između našeg gledišta u Hristov drugi dolazak i našeg svakodnevnog života?
5. Kakvu ulogu proroštvo igra u našem razumevanju Drugog dolaska?

Aktivnost:

Vršnjački pritisak ne javlja se samo među tinejdžerima. Iako su deca u tom uzrastu često pod pritiskom da se povinuju normama koje su njihovi vršnjaci odredili. Odrasli se, takođe, bore sa pritiskom da se povinuju merilima koja je postavila kultura u kojoj žive ili društvena klasa kojoj pripadaju. Na adventističke hrišćane pritisak mogu vršiti hrišćani koji nedeljom idu u Crkvu. Kako biste odgovorili nekome ko vas pita zašto adventistički hrišćani svetkuju Subotu kada većina hrišćana svetkuje nedelju?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Naša verovanja neposredno utiču na naše ponašanje; a način na koji se ponašamo često je i pod uticajem ljudi koji su u našem okruženju. Razmišljajte o odnosu između verovanja i načina života.

Aktivnost: Navedite primere koji opisuju odnos između verovanja i ponašanja. Treba da dodamo, takođe, da ono ko smo – u ovom slučaju, Božji poseban narod – treba da odredi kako se ponašamo. Na kakve posebne načine možete služiti vernicima koji prolaze kroz različite patnje: na primer, zbog vršnjačkog pritiska, izloženosti okruženju u kome ljudi postaju plen telesnih želja, susreta sa ljudima koji ne veruju u Drugi Hristov dolazak ili proročka učenja, itd.?

12. biblijska doktrina **Borbena crkva**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Otkrivenje 3,20.

Učenici će:

Saznati: Prepoznaće da se poruke upućene crkvama u različitim razdobljima crkvene istorije odnose i na hrišćane u današnjem svetu.

Osetiti: Osetiće Hristovo saosećanje prilikom procene našeg duhovnog stanja, i kao pojedinačnih vernika i kao crkvene zajednice.

Činiti: Prihvatiće Hristov dar da postanu pobednici uz Njegovu pomoć.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

Saznati: Hristos nam govori da nismo sami u borbi protiv zla

A. Kako je Isus opisan u svakoj od poruka? Šta poruke govore o tome kako Hristos odgovara na naše različite potrebe?

B. Šta su pokazatelji da se crkve bore sa krizom identiteta?

Osetiti: Hristos nudi pomoć da bude sa nama u borbama protiv sotone

A. Šta treba da nas podstakne da prihvatimo Hristovu iskrenu procenu našeg duhovnog stanja?

B. Na koji način jedino možemo nadvladati „zbornicu“ sotoninu, i njegove đavolske planove?

Činiti: Prihvatiti konstruktivnu kritiku upućenu iz ljubavi

A. Da se Isus obraća vama danas na isti način na koji se obraćao crkvama, šta bi rekao o vašem duhovnom stanju?

B. Kako treba da odgovorimo kada nam prijatelj od poverenja upućuje kritiku koja nas prikazuje u negativnom svetlu?

Zaključak: Poruke upućene crkvama pokazuju da je Hristos kroz istoriju bio tesno povezan sa svojim Crkvama i da želi da bude sa nama. Jedino tako možemo imati nadu da ćemo izvojevati pobedu.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: Otkrivenje 3,20.

Ključno načelo duhovnog rasta: Hristova namera je da crkvene zajednice i pojedinci u njima duhovno rastu u zajednici sa Njim. Hristos, Lekar, utvrđuje pravo duhovno stanje svake crkve i savetuje šta svaka mora da učini u određenom stanju. Kakve god duhovne reforme da su neophodne za svakoga od nas, moramo verom pozvati Hrista u svoje srce da bi u nama mogao da živi svojim pravednim životom.

Samo za učitelje: Dok u razredu proučavate o porukama upućenim crkvama, prepoznajte da se svaka poruka može primeniti i na pojedince kao i na mesne crkve. Mesne crkve ili čitave denominacije mogu iskusiti iste izazove i proći kroz različite faze rasta, kao i pojedinci. U kakvim god okolnostima da se nađemo, Hristos je blizu nas da nas vodi, ispravlja i spase.

Uvodna aktivnost: Nijedan ljudski um, ma koliko sjajan i mudar, ne može tačno proceniti karakter druge osobe (procena koju često nazivamo „osuđivanjem“). Međutim, Hristos može da proceni naše pravo duhovno stanje. Podstaknite članove razreda da podele svoje misli, iskustva i načine na koje su reagovali na konstruktivne kritike, savete, vršnjački sud o nečemu, itd.

Razmislite o ovome: David, nakon što je uveren u svoj greh sa Vitsavejom, izjavio je: „Operi me dobro od bezakonja mojega, i od grijeha mojega očisti me... Učini mi, Bože, čisto srce i duh prav ponovi u meni.“ (Psalam 51,2.10) Razgovarajte o ovoj molbi u svetlu poruka upućenim crkvama, koje pozivaju na ličnu reformu.

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Poruke koje je Hristos uputio crkvama su poruke upućene svima nama. Naš zadatak je da prepoznamo kako se ove poruke odnose na nas kao pojedince i kao crkvenu zajednicu.

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Znam tvoja dela: Hristove reči upućene Efeskoj crkvi

(Podsetite se u razredu teksta iz Otkrivenja 2,1-7)

Za crkvu u Efesu je rečeno da je usred poteškoća pokazala veliko strpljenje i da ne može da trpi one koji čine zlo. Suprotstavila se onima koji tvrde da su apostoli, a nisu. Bila je primorana da ih iskuša Svetim pismom i našla ih je lažnima. Crkva je s pravom odbacila lažna učenja grupe poznate po imenu Nikolinci (Otkrivenje 2,6). Sve ove njene osobine i dela su vredna hvale.

Međutim, Isus nežno ukorava ovu Crkvu: „Što si ljubav svoju prvu ostavio.“ (Otkrivenje 2,4)

Razmislite o ovome: Šta znači napustiti prvu ljubav?

II Hristos, Onaj koji je podneo patnju, shvata patnju svoje dece

(Podsetite se u razredu teksta iz Otkrivenja 2,8-17)

Crkvi u Smirni Hristos je predstavljen kao Onaj koji je umro i vaskrsao (2,8). Ova misao o Hristu koji pati bila je potrebna Crkvi koja je uskoro trebalo da doživi progonstvo. Neki vernici biće bačeni u tamnicu i doživeće velike nevolje. Crkva je ohrabrena da bude verna do smrti (2,10) ako želi da izbegne drugu smrt (2,11). Pergamskoj crkvi Hristos je predstavljen kao Onaj koji ima mač oštar s obe strane. On je simbol Božje reči. Božja reč je odbrana od lažnih učenja, koji potiču sa sotoninog prestola (2,13).

Međutim, podnošenje progonstva samo po sebi ne štiti Crkvu od lažnih učenja. Među vernicima ima onih koji postavljaju kamenje spoticanja na put drugih vernika. Žalosno je što će Crkva proći kroz progonstvo, a Hristos će se okrenuti protiv nje. Ovo nas podseća na tekst iz Jevanđelja po Mateju 7,21-23, u kome mnogi tvrde da su činili divna dela za Isusa, ali Hristos govori da ih ne poznaje.

Razmislite o ovome: Kako je moguće da osoba koja služi Gospodu bude na kraju izgubljena?

III Dalja lažna učenja prete opstanku Crkve koja se razvija

(Podsetite se u razredu teksta iz Otkrivenja 2,18-3,6)

Tijatirskoj crkvi Hristos je predstavljen kao Božji Sin, Onaj čije su oči kao plamen ognjeni (Otkrivenje 2,18) i Onaj koji ispituje um i srce (Otkrivenje 2,23). Zato Hristos poznaje „djela, i ljubav, i službu, i vjeru, i trpljenje“ Tijatirske crkve.

Problem ove Crkve je u tome što je isuviše popustljiva prema Jezavelji, lažnoj proročici i bludnici (Otkrivenje 2,20), koja predstavlja grupu lažnih učitelja. Posledica toga je da su neki vernici obmanuti učenjima „dubina sotoninijeh“ (Otkrivenje 2,24).

Sardskoj crkvi govori da ima ime da je živa, ali je mrtva (Otkrivenje 3,1). Crkva je zaboravila šta je „primila i čula“, još manje je bila spremna da poslušša (Otkrivenje 3,3). Na sreću, nekoliko njih u Sardu „ne opoganiše svojijeh haljina“ (Otkrivenje 3,4). Naravno, kako se drugačije borbe sa kojima su se ove crkve suočavale – od lažnih učenja i ravnodušnosti do duhovne smrti i zbunjenosti zbog „dubina sotoninijeh“ – mogu objasniti osim da su posledica velike borbe?

Razmislite o ovome: Hristos kaže da poznaje njihova dela (2,19; 3,1). Koja dela su ovde spomenuta? Šta je trebalo vernici da urade da bi njihova dela bila „savršena pred Bogom njihovim“? (Otkrivenje 3,2)

IV „Otvorena vrata“ i „stajanje pred vratima“ (Podsetite se u razredu teksta iz Otkrivenja 3,7-22)

Filadelfijska crkva je pohvaljena da drži Božju reč (3,8), uprkos svojim ograničenim sposobnostima. Uvereni su u Božju ljubav (3,9) i dato im je obećanje da će, ako pobede, poneti Hristovo ime (3,12). Nositi nečije ime ukazuje na tesnu povezanost sa tom osobom, kao što dete nosi prezime svojih roditelja. Ovo je jedina Crkva kojoj Hristos ne upućuje negativne kritike.

Laodikejsku crkvu, s druge strane, Hristos, Verni svedok, oštro ukorava zbog njenog samozadovoljstva. Crkva je nesvesna svoje potpune pokvarenosti i zaslepljena je svojom uobraženošću. Međutim, poruka joj je upućena iz ljubavi, kao kada se roditelj obraća svom zalutalom detetu (3,19). Hristos se nada da će se Laodikejska crkva pokajati. Svako obećanje koje odjekuje u porukama upućenim crkvama nosi u sebi istinu i za vernike Laodikejske crkve: ko god pobedi sešće sa Hristom na Njegovom prestolu, kao što je On pobedio i seo sa svojim Ocem na Njegovom prestolu (3,20.21). Opisi pobede u ovim porukama govore o žestokoj borbi između Hrista i sotone.

Razmislite o ovome: Da li je poruka upućena Laodikejskoj crkvi jedina od sedam poruka koja se može odnositi na adventističke hrišćane? Zašto da i zašto ne?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Poruke upućene crkvama obuhvataju poziv ka duhovnoj samoproceni. One pozivaju vernike da ispituju sebe u svetlu Božje reči. U suštini, poruke upućuju na duhovno probuđenje i reformu.

Za razmišljanje:

1. Šta nam ulazak lažnih učitelja u Efesku crkvu govori o velikoj borbi? Šta otkriva o našoj podložnosti obmanama?
2. Šta prema Otkrivenju 2,14.15 doktrina znači?
3. Šta za vas znači poziv da otvorite vrata i pustite Hrista da uđe?

Aktivnost: Kako biste reagovali kada bi prijatelj trebalo da da iskrenu procenu vašeg duhovnog stanja, onu za koju znate da je tačna? Šta biste uradili? Setite se šta je David učinio kada je bio suočen sa svojim grehom preljube sa Vitsavejom (2. Samuilova 12,1-13; Psalam 51,1-14)?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Predati sebe Hristu sveobuhvatna je tema u porukama upućenim crkvama. Ohrabrite članove razreda da pozovu Hrista da živi u njima verom.

Aktivnost: Zamolite članove razreda da predlože neku pesmu koja govori o predanju srca Hristu. Otpevajte je tiho i zamolite jednu osobu da se pomoli na kraju.

13. biblijska doktrina **Otkupljenje**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Otkrivenje 21,4.

Učenici će:

Saznati: Shvatiće kako će se velika borba između Hrista i sotone jednom zauvek završiti.

Osetiti: Radovaće se zbog obećanja da će Bog učiniti kraj bolu, patnji i smrti.

Činiti: Upotrebiće ličnu slobodu i izabrali Hrista da bi vladali sa Njim hiljadu godina i kroz svu večnost.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

Saznati: Konačno rešenje velike borbe

A. Dok se duga velika borba između Hrista i sotone bliži kraju, šta vezivanje sotone, opisano u Otkrivenju 20,1-3. govori o njegovim sadašnjim aktivnostima?

B. Šta je ključno da bismo shvatili zašto se greh pojavio u savršenom svetu? Zašto Bog nije uništio sotonu čim se pobunio protiv Njega?

Osetiti: Bog će otrti svaku suzu

A. Na koje načine su ljudi vekovima lili suze u ovom grehom ispunjenom svetu? Šta znači „otrti svaku suzu“? Navedite fizičke, emocionalne i mentalne „suze“ koje ljudi često prolivaju.

B. Razgovarajte o moći sotoninih obmana i kako nas može zaslepiti da zaboravimo radost pobede koja je naša ako smo na Božjoj strani.

Činiti: Shvatiće da još uvek ima vremena da donose mudre odluke

A. Kakva lična posvećenost je potrebna uoči predstojećeg rešenja velike borbe?

Zaključak: Svaki čovek pred sobom ima izbor: da prihvati pobedu koju je Hristos već izvojevao ili da je odbaci i bude uništen sa sotonom. Kada velikoj borbi dođe kraj, svako koleno će se pokloniti i svaki jezik će priznati da je Bog ljubav.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: 21,4.

Ključno načelo duhovnog rasta: U toku hiljadu godina sveti će vladati i suditi svetu sa Hristom. Sotona će za vreme tih hiljadu godina biti zatočen pre konačnog uništenja.

Samo za učitelje: Pouka za ovu sedmicu naglašava dve podele ljudskog roda u vreme kada se velika borba bliži kraju. Sa jedne strane su Hristovi sledbenici, čija su imena zapisana u Knjizi života. Sa druge strane su oni čija imena nisu zapisana u Knjizi. Ničeg tajnog neće biti u vezi nečijeg imena zapisanog u Knjizi. Ili prihvatamo Hristov dar spasenja verom ili smo sotonine žrtve.

Uvodna aktivnost: Hiljadu godina biće dovoljno vremena da vernici dobiju odgovore na sva zbunjujuća pitanja: Zašto je zlo, koje je donelo sav bol, patnju i smrt koje je čovečanstvo doživelo, bilo dozvoljeno?

Zamolite svakog člana razreda da podele svoja ili tuđa iskustva o fizičkom bolu, emocionalnim problemima, mentalnoj patnji. Takođe, možete razgovarati o nedavnim nesrećama vezanim za uragane, tornada, zemljotrese, terorističke napade, eksplozije, avionske nesreće itd.

Razmislite o ovome: Bog će na kraju velike borbe otrti svaku suzu. Šta to znači za vas?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Ova pouka prvenstveno se bavi hiljadugodišnjicom posle Hristovog dolaska. Na početku ovog razdoblja, vernici doživljavaju prvo vaskrsenje (spaseni osude druge smrti), sotona je svezan i ostaje okovan čitavo razdoblje, sveti vladaju sa Isusom. Na kraju ovog razdoblja dogodiće se drugo vaskrsenje i konačni sud protiv zlih. Velika borba se završava. Svi priznaju da je Božji sud istinit i pravedan.

BIBLIJSKI KOMENTAR

I Vladati sa Hristom hiljadu godina

(Podsetite se u razredu teksta iz Otkrivenja 20,1-4)

Jovan vidi anđela koji se spušta s Neba; on ima ključeve od bezdana u koji će svezati sotonu. Njegov cilj je da zaustavi sotonu da dalje obmanjuje ljude. Očigledno je sotona vekovima bio zauzet obmanjivanjem ljudi, čega oni često nisu bili svesni.

U međuvremenu, oni koji su umrli mučeničkom smrću i oni koji su odbili da služe zveri i njegovoj ikoni vraćaju se u život i vladaju sa Isusom hiljadu godina. Ovoj grupi svetih povereno je delo suda. Tekst u Otkrivenju 20,4. ne govori jasno da li još neko sedi na prestolu i sudi, zajedno sa onima koji su bili ubijeni jer se nisu poklonili zveri i njenoj ikoni. Jovan jednostavno kaže da je „on video prestole, i oni su sedeli na njima i sud im je dat, i duše onih koji su bili ubijeni zbog svedočanstva Isusovog i Božje reči, i oni koji se nisu poklonili zveri ni njenoj ikoni i nisu primili žig na svom čelu i ruci. Oni su živeli i vladali sa Hristom hiljadu godina.“ (Otkrivenje 20,4; autorov prevod).

Razmislite o ovome: Šta činjenica da sotona mora na silu da bude zaustavljen da vara „narode“ govori o njegovom trenutnom delovanju? Koliko su pojedinci, i vernici i nevernici, svesni sotoninih sadašnjih ciljeva?

Kako tekst iz 1. Korinćanima 4,5, koji kaže da će Gospod „iznijeti na vidjelo što je sakriveno u tami i objaviće savjete srdačne“, pruža utehu u vezi sa pitanjima na koja nemamo odgovor?

II Konačni sud i druga smrt

(Podsetite se u razredu teksta iz Otkrivenja 20,7-15)

Čim sotona bude privremeno pušten iz tamnice (Otkrivenje 20,7), odmah će pristupiti planiranju sveopšte obmane. I dalje će biti odlučan da vara narode u četiri ugla zemaljska (Otkrivenje 20,8), one koji su ustali u drugom vaskrsenju, i sada ih okuplja da bi objavio rat. Sotonina velika vojska opkoljava svete u Novom Jerusalimu, u nadi da će ga osvojiti (Otkrivenje 20,9). Međutim, čini kobnu grešku: upravo tada oganj se spušta s Neba i uništava sotonu, njegove anđele i one koji su podlegli njegovim prevarama na Zemlji. Biće mučeni „dan i noć va vijek vijeka“ u jezeru ognjenom i sumpornom

(Otkrivenje 20,10). Ovaj stih ne znači da će sotona i njegovi sledbenici biti izloženi neprekidnom mučenju, već da će biti u potpunosti uništeni.

Zatim, kada đavo i svi oni čija imena nisu zapisana u Knjizi života (Otkrivenje 20,15) budu uništeni u ognju druge smrti, smrti će doći kraj (Otkrivenje 20,14). Otvoren je put za novo Nebo i novu Zemlju, kao što Jovan opisuje u 21. poglavlju.

Razmislite o ovome: Čemu služi sud u Otkrivenju 20,12?

III Novo nebo i nova zemlja

(Podsetite se u razredu teksta iz Otkrivenja 21,1-9)

U Otkrivenju 21,1-4. Jovan opisuje novo Nebo i novu Zemlju u čijem se središtu nalazi Novi Jerusalim. Cilj ovog opisa je pokazati da Bog podiže svoj šator među otkupljenima. On boravi među njima kao njihov Bog i oni kao Njegov narod. Bog briše svaku suzu iz njihovih očiju, i više nema smrti, žalosti, plača i bola.

Razmislite o ovome: Šta znači to što Jovan ne vidi more na novom Nebu i novoj Zemlji (Otkrivenje 21,1)?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Svako od nas mora sebi da postavi jednostavno pitanje: **Da li će moje ime biti zapisano u Knjizi života kada se velika borba završi? Podstaknite sve članove razreda da odgovore na ovo pitanje za sebe.**

Za razmišljanje/primenu:

1. Šta tekst u Otkrivenju 20,1-4. uči o postojanju sotone i njegovom delu obmane? Zašto je bezumno da poričemo postojanje sotone kao što mnogi čine?
2. Pretpostavimo da držite biblijski čas jednom od vaših suseda. Šta biste odgovorili ako vas upita zašto je Bog dozvolio zlo u svetu?
3. Ako ljudi imaju slobodnu volju da biraju, zašto onda mnogo manje ljudi nego što bismo očekivali prihvata Hrista?
4. Zamislite da je vaše ime zapisano u Knjizi života. Kako se osećate zbog tohga? Da li možete biti sigurni da je vaše ime zaista zapisano u Knjizi života? Zašto da i zašto ne?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Kraj velike borbe obuhvata i pregledanje knjiga. **Pojedinci čija su imena zapisana u Knjizi života vladaju sa Hristom hiljadu godina. Da bi nečije ime bilo zapisano u Knjizi, merilo je jednostavno: ta osoba mora verom prihvatiti Hristovu pravdu kao svoju.**

Aktivnost: Ova aktivnost pomaže članovima razreda da shvate kako izgleda kada je nečije ime izostavljeno sa važne liste. Zamolite nekog iz razreda da sastavi dve liste ljudi koji su važni u njegovom životu. Jednu listu treba da napravi ne posvećujući mnogo vremena razmišljanju o tome. Drugu listu treba da napravi nakon pomnog razmišljanja ko bi trebalo da se nađe na toj listi.

Cilj je da pomognete svim članovima da zapaze imena koja su u početku izostavljena. Kako biste se osećali da su izostavljeni ljudi prisutni? Kako bi se oni osećali? Zamislite da je vaše ime izostavljeno iz

Knjige života. U Hristovoj knjizi života niko neće biti pogrešno izostavljen ili upisan, već samo oni „koji drže zapovijesti Božije i vjeru Isusovu“ (Otkrivenje 14,12).